

SANVAITINIS LAIKRASZTIS.

Nr. 36

BROOKLYN, N. Y., 4 d. Rugsejo (September) 1902 M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901.

Metas II

Isz kitu laikraszeziu.

„Vienybės“ pliuszkumas.

„Norėjo pagimdyti kalną, o pagimė... pelė.“ Tai ką galima pasakyti, perskaicius paskutinius keturis „Vienybės“ numerius, kuriuose pritepta be galės melagysčių ir prasivardžiavimų ant kunigų.

Mat, „Vienybė“, kuri pasirodo bausiu kunigų prieš, nesulaukdama isz savo raszymų ant jų jokios pageidautinos pasekmės, norėjo pasinaudoti dabar isz straiškų ir susierzinusių tulose vietose darbininkų neapykantą pakreipti ant kunigų, kuriuos „Vienybė“ nuolatos stengiasi nurodyti, kaip darbininkų priešininkus. Bet tas jai nepasisekė. „Vienybės“ paduotose skandalizkosė žiniose apie lietuvizskus kunigus nėra nė per nago juodymą teisybės. Viskas perdėm — melas. Tai sztai dėlko „V-bės“ darbą laikau už nenusisekusį. Ji mislyjo pažeminti kunigus, o tuo tarpu melas iszėjo į virsų, o podraug ir — „Vienybės“ pliuszkumas, už kurį reiktų jai užrausti.

Po pirmutinių „V-bės“ užsiuolimų nieko nerasziau, nes reikėjo duoti jai iszsipliauskuzi, o antra — norėjau turėti žinias tiesiog isz Shenandoah'rio, kurio kunigus ypatingai „V-bės“ redakcija kaltina. Dabar, kuomet esu gerai poinformuotas, laikau per savo pareigą — praneszti mūsų lietuvizskajai visuomenei, kad „V-bė“ melagingai apskelbė lietuvizskus kunigus.

Sztai kamė „V-bės“ melas: „V-bė“ pasiremdama ant kokios tų New-Yorko „Zeitungos“ ir angliszkių laikraszčių, raszė: 1. Buk, vienas lietuvizskas kunigas praneszė generolui Gobinui, juog jis susekės anarchistų ir nihilistų pedsakus: jų užduotis ir siekis esąs — iszdauzyti sutrauktus į Shenandoah'rij milicijos pulkus“.

2. Buk „prė agitacijos, prieszingos straiškui ir darbininkams, prigulėjo „father S. Abromaitis of the lithuanian church“, kurį buk „kun. O'Reilly prigundęs neteisialii liudyti priesz savo brolius“ ir — lenkų kun. Lenarkiewicz.

3. Buk „Shenandoah'rio kun. Abromaitis budu blogu iszniekino anglų straikus.“

Nuo savęs gi „V-bės“ redakcija priduria szitokius melus:

Ji sako: 1. Pasirodo, kad jau nuo ilgo laiko Shenandoah'rije dvasiszskija gundė, vilojio ir erzino straikuojanczius, keikdama straiškų ir unija.

2. Ankseziaus dvasiszskija sėdavo abejonė ir nesutikimā tarp straikuojanczių ne atvirai, bet slapta, isz pasaly.

3. Matyt, kunigų buvo sztata apskusti darbininkus kariszskai valdziai.

Sztai kiek apkaltinimų „V-bės“ redakcija sukrovė ant kunigų sprando! Atkreipiant „Vienybės“ žodzius priesz ją paczią, reikia suszukti: „ji meta ant dvasiszkių savo tėvų tokį apkaltinimą, juog pamislyjus turi sudrebėti visi žmoniszki jausmai.“ Sziađien jau visas Shenandoah'rius zino, kad nė kun. Lenarkiewicz, nė kun. Abromaitis, ar kitas koks „foreignerių“ kunigas nieko ne-

kalbėjo priesz darbininkus, nė priesz unija.

Kada laikraszčiai pagarsino, buk tokią ir tokią nedėlią kun. Lenarkiewicz iszsitaręs ką priesz straikus, tuojaus atsirado keli vyrai-lietuviai, mokantieji uztektinai lenkiszskai, kurie buvo tą nedėdienį bažnyčioje, bet negirdėjo kun. Lenarkiewicz'io ką nors priesz straiškų kalbant. Kun. Lenarkiewicz paragino tiktai savo parapijonis per rinkimus balzuoti ant lietuvizsko kandidato p. Tabaro, kuris buvo kandidatu į pavieto legislatorius. Kas atseina gi kun. Abromaiczio, tai angliszkių laikraszčių ir „V-bės“ melavimas iszėjo virszų, kada Shenandoah'rio lietuvijų mainierių unija per meetingą, laikytą Rugpiuczio 12 dieną, iszrinko tris vyrus ir nusiuntė pas gen. Gobiną — paklausti: ar teisybė, ką laikraszčiai raszo apie kun. Abromaiczio įskundimą kokių tų lietuvizskių „anarchistų“? Na, ir gen. Gobin'as aniems vyrams atsakė, kad jis kun. Abromaiczio nė matyte niekados nematė, norint jam, girdi, miela butų suėiti su juo į pazintį. Teip-pat su joku kitu lietuvizsku kunigu nekalbėjęs. Tas gen. Gobin'o atsakymas buvo patoliaus ant 564 puslapio.)

Didele excursija

Lietuvizskos parapijos Brooklynne.

Atsibus 7 diena Septembry, Nedėlio. Dėlei to dalyko nusamdytas laivas „Empire“ ant kurio telpa 2500 žmonių. Ant laivo bus muzykė, szokiai ir dainos. Laivas iszplauks 12 val. nuo North 2nd str. docko.

Mokslas tikejimo ir doros.

PAVEIZDUOSE.

Sulaušytas iš vartinių autorių kun. K. Riedel J. Dr.

Lietuviškon kalbon vertė A. Kalnietis.

„TIKĖK, O SUPRAŠI“ (Šv. August.)

(Tąsa.)

Kaip tarė — padarė. Metė svieta į jo tuštybes ir emė tik vienam Dievui tarnauti. (Šv. Grigalius Turinietis.)

Euuliojus.

Už Justino, saulėtekio cėsoriaus, gyveno neturtingas darbininkas, vardu Euuliojus. Savo neturtą teip jis mokojo su dorybe sutaikinti, kad pinigais, kuriuos per dien' sunkiai uždirbdavo, vakare su varguoliais ir pakeleivingais pasidalįdavo. Vieną kartą atėjo pas jį šventas pustelninkas, vardu Danielius. Tas, pamatęs savo locnomis akimis nepaprastą Euuliojiaus labdaringumą, emė karštai Viešpaties Dievo melsti, idant teip dievuotam ir geram Euuliojui didesnius turtus suteiktų, manydamas, kad jei taps turtingesniu, tai be abejo kur-kas daugiau gero daris ir bus tėvu vargdienių ir pakeleivingųjų.

Per tris nedėlias Danielius meldėsi. Tuom tarpu V. Dievas apreiškė jam, idant paliautų meldėsi už Euuliojį, nes didesni turtai bus jam blėdingi ir galėję jį įvesti į amžiną prapultį — į pragarą. Bet pustelninkas nesiliovė meldėsi už Euuliojį, nėsą teip drutai buvo persitikręs apie jo dorybės tvirtumą, kad net nepaabejojo duoti V. Dievui, nekaipo užstatą, savo locną dušią.

Ir išties Euuliojį, vartaliūdamas ir skaldydamas, kaip paprastai, akmenis, vieną dieną užtiklo didelį lobį, žemėje užkastą, — ir susyk' tapo dideliu ponu. Ką-gi jis padarė su tais pinigais? Bene pastatė — sakysi — sau dalią batnyčią, ruimingą ligonbutį, arba namus varguoliams priglausti, ir tapo, lyg kantrusis Jobas, tėvu našlių ir našlaičių. Bet labai klysti. Tas baisiai didelis lobis, staiga ir be jokio truso įgytas, išvarė Euuliojį iš proto: nes tas, kuris kitą-syk' buvo teip duosnis ir doras, pasidarė be galo šykštis, nuipuko ir pasileido. Nuvyko, mat, į Konstantinopolį, sostapių, nusipirko didelę ukę ir per pinigus išsikėlė į didelius valdininkus. Užmiršo Dievą ir lyg anas iš Evangelijos lobininkas, tapo pakiktinimu visam miestui.

Su didele širdgela dasigirdo Danielius apie piktinantį Euuliojiaus gyvenimą, nuvyko dėlto į Konstantinopolį — atjieškoti savo kitados bičiulį ir — jį padrausti. Atradęs jį, meliais žodžiais privedžiojo ir, kaip galėdamas, praše, idant mestų negerai darys. Bet Euuliojus užriko ant jo rusčiai, apkulė ir išmetė iš namų.

Prisapazino tada Danielius, kaltu esąs, puolė ant kelių ir su ašaromis akyse teip prie Dievo meldėsi: „O viskamatantis Viešpatie ir Dieve! Kaip-gi aklį ir neišmintingą yra žmonijai norai. Lyg kvaili kudičiai Tavęs prašome to, kas mums vyriausiai kenkia. Ar-gi aš galėjau kada-nors tikėtis, kad tas, teip dievotas ir geras Euuliojus, išsisadės doras gyvenimo ir taps tokiu nusidėjęliu? O maloningas ir apveizdu Dieve! dovanok mą mano įsigrįsimą ir tegul Euuliojus po senovei vėl bus neturtingas, idant dirbtų ir išvengtų amžinos prapulties!“

Dievas išklaušė Danieliaus maldos. Po numirimu cėsoriaus Justino atėmė nuo Euuliojiaus už pinigus nusipirktą valdininkystę. Per tai įspanioje teip-gi į kokį tų suokalbi, susekus kurį, Euuliojį buvo atimta visi jo turtai, o pats iš-tremtas iš tos šalies.

Tapęs varguoliu, apsimislįjo, emėsi vėl už darbo, skalde akmenis, ir buvo dievobaimingesniu ir dorėsniau, negu pirma. Dievas žino, ko katram reikia.

Dievas yra teisingas.

Nekalbame čia apie tą Dievo teisingumą, kuris tuos, ką per savo atkaklybę guli nedorybėse, baudžia amžinai — o tuos, ką iki numiriant ištervia dorybėje, dangumi apmoka; bet — apie tą teisingumą, kuris net per šitą gyvenimą nekar-tą baudžia žmonių piktybes, o už dorybę apdovanoja sąžinės saldum ramumu.

Neronas mirė.

Rymo cėsorius, Neronas, kurio nežmoniškas, ypač su krikščionimis, visiems yra žinomas, išpatino: kaip baisu įpulti į rankas teisingojo Dievo.

Kada jau motina, pačią ir mokintoją liepė nuzudyti; kada iš krikščionių dėl juoko sau darė žvakes, idant šviestų pakeleje; kada ant galo paliepė padegti Rymą ir gėrėjos regėjimu degančio miesto, su pamėgimu klausydamas vaitojimų ir verksmo nelaimingų jo gyventojų, persipildė saikas jo nedorybių.

Vieną naktį kariauna sukilo prieš jį. Neronas pakirdo iš miego — bet pamatė, kad net sargyba jį apleido. Tuomet pašoko iš lovos ir emė šaukti bičiulius, bet nė vienas nepasirodė. Išbėgo ant uylčios ir norėjo pasisilepti, bet nieks jo nenorėjo priimti į namus. Liepė pašaukti kokį gladiatorį, idant jam galą padarytų — bet ir to nebuvo.

— Tai-gi jau nė prieteliaus nė neprieteliaus neturiu! — sušuko nusiminęs.

Kai p pamišęs nubėgo pas upę, Tiberį, ir ketino pasiskandinti — bet nusigando ir tą pakėtinimą metė. Paskui įjieškojo po kišenių auksinės kupkos su nuodais, norėdamas padaryti sau galą, — bet ir tą kažin kas jam pavogė. Pagalios koks tai vergas, vardu Faon'as, apsiemė jį priglausti savo namuose už miesto. Sėdosi tad Neronas ant menko arklio, apsisupo manteliu ir, užsidengęs sau veidą, leidosi su Faon'u ir da trimis draugais į kelionę. Kada išgirdo, ką sušlamejus, ar gaidį užgiedojus, drebėjo ir ko nemirė iš baimės. Kelias ejo čia jau pro kareivių stovyklą, — aiškiai girdėjo: kareivius minint jo vardą ir biauřiai jį keikiant. Ant galo prijėjo vieta, kur ketino. Neronas vienok neturėjo drąsos įjoti į kiemą, nulipo nuo arklio, keturpėčias per nendryną ir krumus, prišliaužė prie namų, didei ištroškęs atsigerė da iš balos vandens ir laukė, kolai Faonas namų mure neišlaužė skylės. Keturpėčias nureplėjęs į mažytį vergo kambarelį ir parvirto ant patalo, laukdamas pabaigos.

Tuom tarpu Rymo senatas apšaukė jį tėvynės neprieti-liumi ir nūsprendė — jo kieta sprandą įsprauti į medžio dvišakymą ir teip ilgai jį mušti lazdomis, iki nuo sudautymų nenumirs.

Jau artinosi keršintojai, jau girdėt buvo dundėjimas arklių kanopų — Neronas apsiaverkė, nutvėrė durklą ir įsmiegė sau į krutinę.

Teip numirė Neronas trisdešimt pirmuose metuose savo amžio, lygiai tą pačią dieną, kurioje pirm metų liepė nukirsti savo locną pačią. (Svetonius in vita Neronis.)

Tas atsitiko 70me metuose Kristuj ūgimus.

Atėjo Velykų šventės. Neapskaitoma daugybė žydų iš visų šalių sutraukė į Jeruzalę. Titus Vespazijono, Rymo cėsoriaus brolis, norėdamas sudrausti žydus už jų nuolatinis sukylimus prieš rymiečius, atvyko su kariuona pas šventą miestą ir teip jį apsupo, kad meldžionys, kurių buvo daug, negalėjo jau grįžti namolei, bet liko apgulti mieste.

Nepoilgam tad ištkio Jeruzalėje didelis badas. Rymiečių vadas bandė per savo pasiuntinius prikalbinti žydus gerumu pasiduoti; bet prikalbinėjimai ir patarimai nuėjo ant tuščio: žydai apie pasidavimą nė klausyti nenorėjo. Daugumas jų, teisybė, bandė pabėgti ir todėl išsipardavę už menką ką savo daigtus, rijo aukšnis jų apsaugojimui; bet užsidedėliai žydų vadai neleido jiems pabėgti, be susimylejimo kirsdami kiekvieną, kuris bandė iš miesto ištrukti. Badas, kuo tolyn, tuo vis didinosi, o drauge su juo ir vadų iniršimas. Kada jau neteko duonos, pradėjo varu griausis i namus kėnors užgrobti. Jeigu rasdavo nors kiek javų ar šepį maisto, tai kankindavo namiškius už tai, ką su maistu slėpėsi, ir sugrobėdavo viską, ką rasdavo. Jeigu nieko nerasdavo, tuomet mušdavo namiškius, sakydami, kad maistą nuo jų slėpia, ir norėdavo mušimu jį išgauti.

Daug lobininkų pardavė visą savo turtą už saikelį kviečių ar miežių, slėpdamiesi į nušaltaisiai kokį kamputį, kad ramiai galėtų valgyti. Niekur nepamatei, gražiai užtiesto skuoimo*), bet kiekvienas graibstė valgį nuo ugnies, nelaukdamas liki išverdat. Pačios verždavę duoną iš rankų savo vyrams, vaikai — tėvams ir, negirdėtas daigtas, net tėvai — savo vaikams.

Tuom tarpu Titus apjuosė miestą ilgu muru, kad žydai negalėtų ištrukti, per ką žydų padėjimas pasiaršino. Ir tada išsipildė Jėzaus Kristaus žodžiai: „Pareis tau dienos, ir apjuos tave tavo prieštai pilymu — ir aš dienos tave ir suims tave iš visų pusių“ (Luk. 19,43).

Kad žydai vienok buriais kasdien bėgo už murų bent kokių šaknelių ar žolių valgiui pasirinkti, rymiečiai daugybę jų sugaudavo ir po akių apgultųjų nukryžiuodavo — nekartą po 500 per dieną, o kartais ir daugiau. Neteko ant galo nė kryžių, nė vietos jiems. Kitiems, sugautiems, Titus liepdavo rankas nukapati ir teip sužeitais ir sukruvintus nusųsdavo atgal į miestą pagązdinimui.

Kada tarp rymiečių kareivių pasklydo gandas, juog pabėgėliai rydavo auksinus, sugavę paleidždavo jiems vidurius, norėdami pinigų rasti. Teip viena nakčia 2000 žydų gyvastį palydėjo. Už tokią kraugerystę Titus teip užpyko, kad kiekvieną, kuris pasidrausintų da teip padaryti, paliepė mirtinai bausti. Mieste toks buvo vardgas, kad Juozas Flavijus patyomi: „Abejoti, ar nuo pradžios pasaulės koks miestas tiek iškentėjo“.

Valgė šlykščiausias daigtus, nuo avalinės plėšė šikšnas ir valgė. Už vezimą supuvusio šieno mokoje po 4 attkius.

Ant vienos turtingos žmonos užpuolė gausia plėšikų ir atėmė nuo jos visą turtą ir maistą. Iš bado ir nusiminimo gavo kvaitulį, pasipovė savo kudiki, išsivirė ir, dalį suvalgius, likusią pasidėjo. Nepoiligam įpuolė kita plėšikų gauja, o užuodę mėsos kvapsnį, gązdino ją mirtimi, jei čia tuojaus su jais nepasidalys. Nelaimingoji motina atsakė, kad da turinti dalį pietų, ir parodė jiems liudnus likučius savo kudikio. Plėšikai norint turėjo širdis, kaip akmenis, kietas, vienok tas, ką matė, širpuliats juos perėmė. O ji sušuko: „Teip, tai mano vienturtis sunus — aš pati jo kraujuose sutėpiau rankas. galite drąsiai valgyti, nes aš pirmutinė valgiau. Ar-gi jūs

mažiau turite drąsos už moterišką, arba lyg jūs labiau gaili-tės už motiną? Jei gera jusų širdis neleidžia jums priimti ši-tą dovanelę, tai aš pati pabaigsiu valgyti“.

Ir tie žmonės, kurie iki šioliai nežinojo: kas tai žmoniš-kumas, pasibaiseję išėjo, likučius to šlykštaus skirko palikda-mai vargšei motinai. Dasizinoję apie tą atsitikimą žydai ir pa-gonyms, pasibaisejo.

Visomis šeimynomis badu mirė. Ant namų paplokščių stogų pilna buvo mirštančių apalpusių moterų ir vaikų; uly-čios užverstos kunais mirštančių senelių, jaunikačiai ir suau-gusiejei vyrai svyrinejo, kaip baidyklos, ir lyg musts krito iš nusilpnėjimo. Žydai nepajiegė laidoti numirėlių. Kiti, teisybė, bandė tą paskutinį kartą patarnauti numirėliams; bet kuone visi krisdavo, apalpe, ant lavonų. Kiti vėl krypavo, kaip ga-lėdami, į karpines ir laukė tē nežilgo ateisiant mirin ui.

Tarp tokio baisaus vargo nematyti buvo nė vienos aša-ros, negirdėti nė vieno atsidusimo, nė dejavimo; nes bausis badas prislėgė juose visokį jaunus. Su sausomis akimis gyvi stebėjosi numirėliams — o pamėlynavusiejei ir išpurtusiejei jų veidai buvo zenklus netolimos mirties. Visam mieste buvo tylu, kaip ant kapinių. Nežiurint ant tokio vargo, jo vyriausi kaltininkai, kurie savo nuotzumu perėjo tigrus, tai yra: gau-jos plėšikų Jono iš Gičalės ir Simano užplundėdavo ant namų, kurie greičiau panėšėjo į numirėlių kapines. Išvilkdavo lavonūs liki marškinių ir, šypsodamiesi, bandydavo savo ka-lavijų aštrumą į kunus ty, ką da kvėpavo, bet jų nenorėjo pribairgti, norint jie to prašė, kaipo malones.

Negalėdami tokios daugybės lavonų palaidoti, kruvomis juos sumedžavo už murų. Pamatę tai Titus, giliai atsiduso ir savo dievų i liudininkus šaukė, kad jis už tai nekaltas.

Vienok nuožmys miesto apgynejai nenorėjo visi klausyti apie pasidavimą, norint Titus po daug kartų juos kalbino padėti ginklus. Gynėsi su visu narsumu ir nesykj išpuldavo į anapus murų, bet visada budavo atremtais. Ant galo Rug-pičio 17 dieną atremė juos rymiečiai ir prisivijo iki pačiai bažnyčiai. Vienas kareivis — rymietis nutvėrė degantį nuo-dėgulį ir, nežiurint į Titaus uždraudimą — niekam nejudinti bažnyčios — pakylėtas savo draugo metė jį per langą į kari-dorių, vedantį į šventą vietą. Tuojaus visa bažnyčia emė liepsnoti; o žydai, tai pamatę, sušuko ne savu balsu. Su pa-vojomu savo gyvasties puolėsi gesinti; net Titus tuojaus atvy-ko ir liepė ugnį gesinti. Šaukė iš visų pajėgų, rankomis mo-savo, pakurstymui savo kareivių — gelbėti šventinyčią; bet užimas ir sumišimas teip buvo didelis, kad nieks jo balso ne-girdėjo. Priešingai, rymiečių kareiviai paleido visą savo pik-tumą ir galabijo daugybę suvargusių ir be ginklų žmonių, teip kad valgią, kur stovėjo aukuras aukoms deginti, užvertė lavonų kruvomis. Upeliai žmonių kraujo tekejo laipsniais. Titus, negalėdamas numalšinti kareivių įtužimo, jejo su savo jėnerolais į bažnyčią ir į „Šventą Šventųjų“ ir stebėjosi šven-tinčios gražumui. Ugnis į vidurį da buvo neįsigavus, todėl išbėgo Titus ir paliepė, kad kaip tik įmanydami gelbėti tą čiustingą triobą. Bet tulas kareivis, pasinaudojęs ta valanda, kada Titus atsitraukė, pakišo ugnį po durių slenkščiu, ir tuo-jaus išsimuše liepsna. Titus todėl turėjo išeiti iš bažnyčios, kurią teip labai norėjo gelbėti. Šventinyčia sudegė per meti-nes sukaktuves tos dienos, kurioje pirmą kartą Babilionijos karaliaus tapo sudeginta.

Izdė kareiviai rado tokią daugybę auško, kad jo vertė visoj Sirijoje per pusę nupuolė.

* Stalau.

(Tąsa nuo 1mo puslapio.)

talpintas Shenandoah'rio angliszkame laikraštyje.

Na ir cakykite, isz kur „Vienybė“ isztraukė, kad gen. Gobin „juokiasi isz kunigų“ ir kad „uz pareigą skaitė apskelbti visuomenei „aniuolų“ (!) pranesimą per laikrasczius“?

„V-bės“ teisingumas ir bepusingumas yra aizskus. Sztai ji pati tarp virszminėtų melų raszo: „Didesnė dalis laikrasczių, o angliszki kone visi, kaipo parsidavę kapitalistams, pilni melagysczijų, isz mislų, užpuolimų ant straikiurių ir unijos.“

Delko-gi, klausiu, „Vienybė“, kuri su amerikiniaiis svetimtautzkais laikrascziais, garsiais visam sviete savo humbugu, moka atsargiai apseiti, kada eina apie „užpuolimus ant straikiurių ir unijos“; o apskelbimus, paleistus apie kunigus, su kudikiszkų užsitikėjimu priima? Ar-gi teisingumas ir bepusingumas nereikalavo, idant „Vienybės“ redakcija teip-pat su neužsitikėjimu butų priėmus laikrasczių paskalus apie kunigų skundus ir denunciacijas kokių tų „nihilistų“? Ar-gi, gero velydama kunigams, „V-bė“ butų paleidus į svietą tuos abejotinus paskalus su savo užsiuolimais, pilnais neapykantos ir užsivarinėjimu, neisztyrus pirma: ar tas teisybė?

Už tokį „Vienybės“ darbą vėl turiau atkreipti į ją paciją jos žodžius ir suszukti: „Ar-gi pas mus neatsiras ant neteisingų rascziunų ir laikrasczių tos skaudžios ryksztės, kuri vadinasi visuomenės nuomone“?

Tas pats Kas: „V-bės“ 33 num. (p. 395) raszo: „Atmeskime niekinimus ir pravadžiavimus vieni kitų, stokim į vienybę...!“ Bet ką jus, skaitytojai, pasakysite, jei asz tą gražų „V-bės“ pamokinimą sustatysiu greta su jos pacijos liežuviu, kurį ji cziajau po anam pamokslui vartoja, kalbėdama apie kunigus? „V-bė“ kritikuodama retai kitaip vadina kunigus, kaip „juodieje aniuolai“ — „mokįtojai ardyo vienybės ir judosyzstės“ — „darbininkų judosziai“ ir t. t.

Kad raszyti, tai jau isz tikros szirdies! Kada skaitai tokius „literatizkus smagurius“, tai tau rodosi, lyg butume kokiame lenkiszkam miestelyje ir klyautum, kaip bobos — pragryninkės (lenk. „straganiarki“), garsios savo liežuviu, veda „ginczą“ — norint po teisybei da joms toli sulyg „V-bei“! ...

E. M. tis.

Žinios isz pasvieczio.

Maskolija.

Paskutiniamie laike prasineszė paskalos, kaipo Europoj teippat ir Amerikoj, apie caro atsisakymą nuo sosto, kurį žada pavesti savo jaunesniam broliui Mikolai. Caras, rodos, labai neužga nedintas isz priestazis nepasisekimo iszpildymui savo idejų, įpatingai kovos su trestais. Paskutinis jo pasimatymas su cesorium Vilhelmu, Revely, jį visai užbaigė, nes nuo vokiečių „ne politikoj, nė prekyboj paremimo jokio negali tikėtis. Jį dar daugiauis džiovinia vidurinis vieszpatystės suredymas, tai badai, tai pasikelimai, tai užpuolimai, nuo kurių jokio vaisto negali atrasti.

Jeigu tos paskalos butu teisingos, tai nebutu reikalo ir dyvitis, kadangi ir carui Povilui I buvo pasiulytas atsisakymas nuo sosto. Tas buvo asztrus. Už tokias rodos jis cariszkai rodadavius pradėjo persekioti, už ką nabagą neilgai trukus ir nugalabyjo.

Su Nikalojum II nereikalaujās tiek vargo, vientik perstatymas įvairių nepasisekimų — jį gali lengvai atitraukti nuo sosto.

Italija.

Szv. Tėvas Leonas XIII 19 dieną Ruggiucio apvaikszcziuojos savo varduvų dieną. Tą dieną priėmė įvairius velyjimius, kaipo kardinolų, pralotų, teip-pat ir nuo įvairių katalikiszkų draugysczijų. Apturėjo daugybę dovanų ir laiszkų isz visų pasaulės krasztų. Tarp kitko atsiranda velyjimo laiszkas nuo Katanijos katalikų su 20 tukstantziais paraszų. Karalius Alfonsas teipgi, dar pirmą kartą nuo pradžios jo valdymo, savo kringzais tėvui nusiente rasztą su szirdingais velyjimais.

(Sziądien angliszki laikrascziai pradėjo sijoti, juog karalius Alfonsas blogais keliais save veda. Isz tarpo lietuviszkų teipgi atsiranda viens, kuris su pasimėgimu, iszstroszkės, tik laukia progos, by nors žoduku pasibaureiti, arba tiesos įstatams pasiprieszinti, teisybę pamynus aklaį sutruszkinti, papildinėja savo szpaltes ir tuomi nors pasilieka užganėdintu. Viskas yra amelas ir neteisybė, ką tie laikrascziai zaurnyja, tegul butu nors visi žemiszki valdonai su tokiu pasielgimu, kaip kad Alfonsas, tuomet kitaip pasaulė žydetu. Ko žydiszki telegramai neiszmislinėja? Red.)

Isz visur.

Londonas. Angliszkose Indijose pavietrė kolera kasdieną vis didinasi. Kas sanvaite mirsztanczių užauga daugiau tukstantzio.

Vienna. Isz Rymo pranesza, kad karalius Emanuelis su savo motere žada keliauti į Prancuziją. dėlei praszalinimo įvairių nesupratimų kaslink europiszko pakajaus.

Irkuckas (Maskolija). Garsus socialistas, lenkas Janovicz, kurs 13 metų buvo atsėdėjęs Petropavlovskoj tvirtyne, o dabar 6 metas gyvena Siberiaus sunkiuose darbuose — isz revolverio pats sau gyvastį atėmė.

Moskva. Inzinerius Malinovskis už atradimą pas jį slaptingos spaustuvės likosi ant 8 metų į Siberį apsudytas. Laike jo gabenimo į paskirtą vietą spėjo isztrukti. Staigus pajieszkojimai — be pasekmės.

Martincia. 21 dieną Ruggiucio kalnas Pelee vėl pradėjo verztis. Laike 20 minutų visom pusėm ant 5 mylių buvo neiszpasakyta tamsybe.

Manila. Pagal statistikas ant Pili-pinų kolera apsirgo 25.864 ypatos, o pasimire 18,040. Rodosi, kad tas skaitliu sumazintas, nes provincijose, ypacz ant salos Luzon, kasdien kolera vis daugiau platinasi.

Rymas. Kalabrijoj, Italijoj, nuo kelių dienų vulkanas Altomonte verzesi, iszmėtydamas didžiausius akmenis.

Berlynas. „Berliner Tageblatt“ pranesza apie smertį garsaus artisto teplioriaus, lenko Henryko Semiradzko.

Paryžius. Ministerių prezesas, Combes, apreiszkė, kad noris atsisakyti nuo savo urėdo, nės jau iszpildęs prezidento Loubet'o paliepiimą kaslink uždrymo katalikiszkų mokslainiu.

Odessa (Maskolija). Mieste Odessa apsisreiszkė kolera. Keturi atsitikimai buvo. Valdžia kiek galėdama darbuojasi priesz prasiplatinimą pavietrės.

Rymas, Karalius Emanuelis 26 Ruggpuczio iszkeliavo į Berlyną.

Londonas. Genevoj likosi suareszuoti 23 anarkistai, kurie pagal „Daily Mail“ rengėsi išvesti iš rėlių truki, kuriame važiavo karalius Emanuelis.

Peterburgas. Markių, dėl siuntinėjimo laiszkų po visą Maskoliją, kaip girdėtis, bus sumazintos prekės, nuo 7 ant 5 kapeikų.

Varszavas. Caras iszdavė naują paliepimą (ukazą), kad visose Maskolijos dirbtuvėse darbininkai dirbtu tik po 10 valandų ant dienos. Darbininkų nepagelbsti ta caro mielaszirdystė, visi isz vieno vis kelia demonstracijas ir gana įpatingai sodieciai, nuo kurių valdžia didžiausius padotkus lupa.

Peterburgas. Kolera Mandzurijoj vis platinasi. Apsireiskė jau ir mieste Blagovieszczenske. Visam tame kampe iki sziam laikui buvo iki 800 apsi-reiszkimų, isz kurių 350 su virszum ypatų pasimirė. Gyventojai persigandę apleidžia kaimus ir keliauja į laukus, girias ir kalnus, platindami tokiu budu vis labiau.

Isz Amerikos.

Caro brotėnas Amerikoje.

„Žvaigždė“ peraitame 35 Nr. raszė, kad princas Henrikas, brolis Vokietijos cieszoriaus, atsilankė szmet į Ameriką dėl to, kad koks tų lenklis, Žigmantas Milkowski, užpėnai buvo Amerikoje ir priešz Amerikos lenkus pludo ant vokiecių. Turbut ir ant maskolių turėjo kas plusti, kad Maskolijos caras atsuntė į Ameriką savo brolėną, didį kunigaiksztį Boris'ą. Tas dabar vėzžia Amerikoje, važinėja po didelius miestus ir... „gulijėt“, t. y. lebauja tikrai maskolizskai. Tik klausykite, kas su juom atsitiko. Buvo kunigaiksztis Boris'as Chicagoj teatre. Po teatro su kokia tų gražia aktorka nuėjo į restauraciją ant vakarienės. Ir, nebebuk maskolpalaiški, užsitraukė ir emė krest maskolizskas baikas. Liepė tai autorkai nusi-aut pantapius ir pradėjo gert vyną ne isz stiklo, bet isz tos aktorkos pantaplio. Baisi gėda. Visi Amerikos laikraszcziai

isz to juokiasi. — Dabar kunigaiksztis Boris'as yra New Yorke. New Yorke pravoslavizskas popas, Konstantin Popov, stengiasi tą negražų kunigaikszcio pasielgimą iszteisinti, sako: laikraszcziams apie tai nereikėjo garsinti, Maskolijoj, girdi, toks atsitikims butu nieku pasibaigęs, nieks nebut nė žinojęs. Ką žinos, kad tų žmonėms nieko nė rasyt, nė kalbėt ne valia, tų tik caro giminė ir jų tarnai gali daryti, ką nor. Teip teip, Borise, caro giminieti, Amerika tai ne Maskolija!

Isz proto iszėjė.

Tulo farmerio moterė isz Unionstown, Pa., W. Murray, neperseniai nusipirko didžiausią (protestonizską) bibliją ir teip jausingai iszskaitė, kad iszėjus isz proto persistatė sau, juog ji yra nauju Abraomu ir buk Dievas jai giminė ir jų tarnai gali daryti, ką nor. Teip teip, Borise, caro giminieti, Amerika tai ne Maskolija!

Tai mat kokius vaisius atnesza protestonizskos biblijos visiens tiems, kurie nieko nesupradami su pasimėgimu jas skaito.

Smeritis po franko ratais.

Piareitoj Sayatej ant stacijos Laki Park, Maryland, kapitonas isz St. Louis, Hilard, palydedams savo dukterę ant stacijos, kuri važiavo į St. Louis, atsisveikino ir ejo skersai gelezkelj. Tuom tarpu trukis, kuriame važiavo jo dukte, nabagą užtiko ir sumalė. Ne-laiminga mergeite apie savo tėvo mirį dažinojo tik tuomet, kada buvo jau namieje.

Temykit, Lietuviai!

Lėvai pigni ant pardavimo tris vogos, tris peilel, tris pinukai ir du stafiai delėi buczernios. Telpogi atsiranda kitonizskų įvairų daiktų pardavimui, reikalingiansių buczernios. Atsiznaukite ant adreso: J. Szaszczila 103 Metropolitan ave. Brooklyn, N. Y.

Pensylvanijos straikai.

Hazleton'e 25 d. Ruggi. paszklydo žinia, kad Lehigh Valley Co. pradės tą dieną dirbti teip vadinamame Nr.40 ir Cronberry brekeriuose. Straikieriai pradėjo rinktis į miestą isz visos apygardės nuo 3 valandos ryte. William Scheuch, sunus mainų foremano, ejo į darbą. Straikieriai jį pagavo viduryj miesto ir emė muszti. Tėvas William'o, Augustas Scheuch, pribuvo sunui su pagelba. Straikieriai griebėsi prie jo ir skaudžiai sumuszė. Galva visa suskaldyta, akys iszszokė, szonas pervertas peiliu. Hazletono ukėšai Augustą Scheuch szejp-teip iszgelbėjo ir nugabeno į hospitolą. Apart to sumizsime tapo suzeiti: William Scheuch ir Albert Hoebner. Apie piet kelios deszimtyus „varrantų“ tapo iszimta, kad didžiausius pravedyrius muszimo suaresztuoti.

Hazlėtone 27 Ruggpuczio sudegė „vaszerė“ Troskew. Savininku jos buvo Joseph Wager.

Lausford'e, ties Tamaqua, po keliu ramliu dienu 25 Ruggi, yel prasidėjo sumizsimas. Straikieriai sumuszė Bert Klein'ą, skabsą. — 26 d. Ruggi, į 1000 žmonų susirinko aplinkinėse „petchese“ stabdyti skabsus, kad n'ėitu į darbą. Kareiviai turėjo ateiti pagelbon. Straikieriai nepasibijojo nė kareivių, bet kada kareiviai gavo prisakymą „isztraukti bagnietus“, darbininkai iszsisikirstė. — Panter Creek Valley žmonės labai nekantrus. Ukėšai bijosi, kad nekiltu nauji masztai. Ketina praszyt, kad prisustu daugiau vaisko.

28 d. Ruggi. kilo vėl sumizsimas. Kareiviai vėž strait-car'ais skabsus į darbą. Straikieriai emė laidyt į kareivių akmenais. Kapitonui Gearhart'ui vienas akmuo pataikė į galvą. Penki straikieriai suaresztuoti.

Shenandoa h'rije policija su-emė B. Martin'ą ir Petrą Burdą už tai, kad buk jie szaudę į kareivius isz krumukų. B. Martin's ir P. Burda abudu vaikėzai.

Plymouth'e nuo pereitos nedėlios dirba brekerukas Avondale. Teipgi pradėjo su keleta skabsų dirbti brekerius: Dorrance (Lehigh Valles) ir Cronberry, Hazlėtone.

West Virginijoj ir kilo maisztai angliakasių. Vienas ne-unio-

nistas tapo užmusztas ties Bluefield, „Szeripas“ iš Fayette pavieto svaukėsi prie gubernatoriaus, kad atsiųstų karėivius. Gubernatorius White išsiuntė vieną Regimentą į New River apygardę, kur buvo daugiau musztynių.

Kompanijos paduoda suraszą brėkerių, ką dirba. Pagal juos dirb: 14 brėkerių daugiau Lackawannos paviete, ir 20 „vaszerių“. Jie sako, kad tie brėkeriai ir „vaszerės“ išleidžia per dieną 7,500 tonų anglių.

Unijos vyriausybė tycoziosi iš tokio pagarsinimo ir sako, kad kompanijos pasigiria. Teisybė, iš mainų išleidžia kiek anglies, bet tai yra daugiausia jau seniaus izsimta anglis, kurią skabsai krauna į karus ir leidžia į virszų.

Bradstreet paduoda skaitlių, kiek darbininkai ir kompanijos per sziaus straikus pralaimėjo pinigų. Pirmiausia paduoda skaitlių darbininkų ir parodo, po kiek jie butu uždirbę.

	but uždirbę
37,000 mainierių	7,252,000
25,000 leberių	2,800,000
12,000 drėverių ir runerių	924,000
4,000 helperių	224,000
19,000 kitokių darbininkų	1,463,000
2,500 karpenterių ir kalvių	315,000
2,300 inžinierių	338,100
2,800 firemonų	343,000
21,000 slate-pikių	1,102,5000
22,000 kitokių darbininkų	1,694,000
147,600 darbininkų	\$ 16,655,600

Kaszta kompanijų yra daug didesni už kasztus darbininkų.

Anglių neparduotų prekė per straikų laiką	33,050,000
Kaszta užlaikymo policijos	840,000
Kaszta užlaikymo skabsų	340,000
Izskados mainose yra ant	6,500,000
	40,730,000

Apart to daug turi pragaisztes visoki business'ai ir užsiēmimai angliakasyklų aprubųj.

Straikas gali prasitraukti ilgokai. Abi pusės laikosi prie savo pažiūrų. Darbininkai tikėjosi ant Morgano. Morganas pagrįžęs iš Europos per nedėlią laiko tylejo, net pagalios pasakė aizskia, kad jis į straiką nesiziskas. Prezidentas Philados ir Roedingo Co., Baer, turėjo su Morganu paszneką utarinke, 26 Ruggi. Potam, tą pat dieną,

prezidentai kompanijų laikė „mitingą“ New Yorke, Delmonico namuose. Po „mitingo“ prezidentas Baer pasakė reporteriams, kad kompanijos taikysis tik su savo darbininkais, o apie arbitraciją nemislina. Vienas reporteris jo užklause: O ką, jeigu Mitchell da kartą kreiptis prie kompanijų su arbitracija, ar kompanijos jo izsklausytu? Baer atsakė: Asz nematau reikalo Mitchell'ui kreiptis su tuom prie kompanijų. Jau mėš jo argumentus girdejome priesz straiką. Toliau reporteris klause: Kada jus mislinate pradėti dirbti? Baer atsakė: Kada pradėsime dirbti, asz tikrai negaliu pasakyti, bet mėš kasdien gauname naujus darbininkus ir pasakau tik tiek, kad arbitracijos nebus.

Iš kitos pusės Mitchell turėjo rodą su prezidentais distrikto. Apie ką kalbėta, gazetios nežino, sako tik, kad praėjusioj nedėlioj unijos vyriausybė buvo labai užimta. — Paszelpa straikieriams eina dabar gana regulariszka. Nors po mažai gauna, izgyventi szeipteip gali kiekvienas. American Federation of Labor, t. y. didžiausias visų darbininkizsų susirizimas Amerikoje, ketina gelėti mainierius kiek galint. Ta organizacija turi pusantro milijono šnarųj. Dannis Hayes, vice - prezidentas tos organizacijos, aną dieną pasakė, kad reikale vyriausybė uždės mokestį del kiekvieno šnarario, kad gelbėti straikuojanzcius mainierius. Velszių mainieriai (isz Anglijos arba didžiosios Britanijos) nubalsavo, kad duoti Amerikoje straikuojantiems mainieriams 50 tukst. dolierų.

Karvojaus laiszka.

Keturiasdeszintas laiszka.

Daukantas ir Valanczius, ypacz tas pastaras, izsėję iz tarpo praszų žmonių ir dirbę del praszų žmonių, raszė savo tarme stebėtinai grynai ir graziai, teip kad tokie rasztai, kaip „Palangos Juzė“, „Pasakojimai Antano Tretninko“ arba „Budus senovės Lietuvių“ yra szaltiniais pažinimui musų kalbos dvasios. Apskritai imant, visi musų rasztininkai pirmos pusės pereito szimtmeczio taikėsi prie žmonių supratimo ir delto, nors vartojo daug svetimų žodzių, vienok konstrukciją užlaikydavo grynai lietuviszka. Po 1883 m. pradėjo

darytis kitaip. Prasidėjo „valymas“ lietuviszkos kalbos nuo visokių svetimų priemaiszių; musų rasztininkams nepatiko net tokie žodzių, kaip „miestas, stalias, kizsenius, pecczius, kromas“ ir jie pradėjo vartoti jų vietoje: pilis, skuomė, delmonas, kakalys, krautuvė... Izsz tokio valymo izsėjo tas, kad izspradzių musų rasztai buvo žmonėms nesuprantami; apszviestiesni net tevytainiai tapo priversti daryti sau žodynėlius, mokintis grynai lietuviszkių (tankiausiai nukaltų) žodzių. Tėvai lietuviszko jų dėjimo buvo izsauginti lietuviszkoske mokslainėse, buvo pripratę mislyti svetimoje kalboje, delto nera ko stebėtis, kad pirmieji musų rasztai turėjo ne lietuviszka konstrukciją, buvo nekaipo vergiszki vertimai izsz svetimų kalbų. Tai gi turėjome juose szalia „grynų“ žodzių lietuviszka konstrukciją, kuri daret ir be to mažai suprantamą kalbą dar labiau nesuprantama.

Praėjus periodui raszymų apie didumą ir galingumą lietuviszkos tautos ir senumą ir gražumą lietuviszkos kalbos, susigriebta, kad tie visi pasigyrimai neyra razomli „senai ir graziai lietuviszka kalba“, bet kažinkokiu mažai suprantamu — dovanokite už gal neatsakanti izsireizskimą — žargonu. Tada izsz naujo prasidėjo valymas lietuviszkos kalbos, jau nuo netikusių „naujų“ žodzių ir nuo svetimos konstrukcijos. Tas darbas tęsiasi lygziol ir, kaip paprastai tokiuose atsitikimuose, pridavė daugybę keblumų rasztininkams. Imkime porą pavyzdzių.

Pirm deszimtietis metų musų rasztuose galima buvo sutikti tokius žodzius (imate, kaip papuola): pajiega, vėka, spēka (visi jie reikszdavo „syla“), įtalpa (dabar jau raszo „turinys“), liaudis (publika), nuosuka (pakraipa, izsz lenkiszko „kerunkas“) prekejas (dabar „pirklys“)... Kalbininkai (Obelaitis, Kriauzaitis ir kiti) veikiai izsardo, kad tie žodzių neyra vartojami tikroje prasmeje: vėka — esanti slaviszkas žodis „viekas“, spēka — lietuviszka ir reikszkią fizyszka „syla“, pajiega tai nuovoka (protiszka „syla“), liaudis — tai prasti žmones, o ne publika, ir tt. Rasztininkai tokiu budu atsirado painame padėjime, nes pradėjo neuzsitikti prasmeje nukaltų ir jau priimtų literaturoje žodzių. Izsztiesų, jeigu pradėsime gilintis į prasme „naujų“ žodzių, tad pamatysim, kad pav. „vieszbutis“ turi reikszti ne hotelį, bet greicziau publiszkus namus, „mintis“

ne misli, bet misli (abudu: mintis ir mislis, rodosi, paeina nuo veiksmazodzio „minti“), „mastyti“ ne mislyti, bet dumoti ir tt. Arba vel, delko „tiesa“ yra vartojama netik prasmėje „prova“, bet ir „istatymas“? Kaip rasyti: veliava ar velukas, priezsas ar priezsius, pavyzdis ar paveizdas?... Panasiu netikramu galeciau priversti szimtais.

Su konstrukcija tie patys keblumas. Paimkime prielinksni „del“. Pirmiau (tankiai ir lygziol) jis yra vartojamas visur: kur reikia ir kur nereikia. Mokslininkai iszrado, kad ta prielinksni galima vartoti tiktai priezasciai iszreikszi. Delto, pav., negeras yra pasakymas: „laikraszaziai iszeina del zmoniu apszvietimo“ (cza prielinksni „del“ reiszia ne priezastj, bet tikslij), bet kiek atrasime sakiniu, kuriuose zmones vartoja „del“ ne priezasciai, bet kitam kam iszreikszi. Pav. „del maneš jie gali daryti, ka nori“; „tevas paliko del sunaus zeme, del dukters tris szimtus rubliu“; „parvezk ir del maneš ka norints“; „saulė szvesi del visu“ (pavyzdis Kriauszazioc); „visi ji prasz, delto (-vienok) jis neatejo ir tt. Nevienas rasztininkas, pabartas uz neatkakanti vartojama „del“, vengia to prielinksnio net tokiuose sakiniuose, kur be jo apsieiti negalima. Ta pati istorija su kitais prielinksniais, ypacz su: i, nuo, isz, ant.

Man ypaticzškai labai nepatinka dviskaita. „Eiva i miesta“, „meskita darba“ (jei kalbama apie dvi ypati) arba „du zmogu“, „abidvi aki“ iszgirsi Lietuvoje tiktai kurnekur. Vienok musy kalbininkai liepia rasztuose uzlaikyti ta jau baigiantj nykti senoves palikima. Ar ne geriau buty eiti pagal laiko dvasia ir nustoti gaivinti ta, kas pats per save iszejo isz vartojimo.

Apie keblumas lietuviszkos „raszmosios“ kalbos galeciau dar ilgai snekėti, bet turbunie gana ir to, ka parasziau. Man rodosi, kalbos ir raszbybos klaidy tol neiszvengsime, kol kokia „Mokslj Akademija“ neiszleis tam tikros gramatikos ir tam tikro zodyno. Tuo tarpu laikykimes Kriauszazioc kalbosmokslis ir patarmes vyskuo Baranauko — kad geriau yra vartoti sena ir grazj lietuviszka zodj vietoj svetimo, bet teip-pat geriau vartoti visur zionomj svetimaj zodj vietoje netikusiaj nukalto lietuviszko. Karvojus.

Naujos Knygos.

Dirva No. 3, knyga 24, 1902 m. „Ozkabaliu Dainos“, II tomas, puslapiu 192.

Pabaiga dainu, surinktu d r J. Bananaviciaus Ozkabaliuose; Suvalkj gubernijoje. Knyga reikalinga netik mokslininkams, bet ir visiems tiems, kurie nori pasipažinti su lietuviu sodieziu poczija. Tesiplatina po svietaj!

Adomas Mickevyczia. Jo gyvenimas, rasztai ir darbai. Apraszė A. J. Daubaras, Plymouth, Pa. Spauda ir kasztai „Vienybė Lietuvinku“, 1902 m., pusl. 40.

Kokioje dvasioje yra paraszta szita knygelė, gali nurodyti sekantieji jos zodziai (pusl. 4): „Ir mums, Lietuvos darbininkams, akva susipažinti su Mickevyczius darbais, nes jis kovojo priezs caru, ponus ir kunigus, slėgiancius mus.“ Autorius yra socialistas ir stengiasi iszrodyti, kad ir diēs lenku poetas buvo teip-pat socialistu, „nors daugelyje dalyku jis skiriasi nuo dabartinju socialistu paziuru“ (p. 40). Mickevyczius — poetas, Mickevyczius — mistikas, Mickevyczius — patriotas knygtuteje uzmirsztas; perstatytas tiktai Mickevyczius — priezsas caro ir jo tarnu ir Mickevyczius — iszleistojas laikraszazio „Tribune des Peuples“. To uztenka, kad suprastume, juog broziura yra vienpu siszka ir delto didelēs vertes turėti negali.

Jau tokia laimė didiju zmoniu, kad juos nori pasisavinti kiekviena partija. Anot p. Daubaros, dabar ir ponai ir kunigai gerbia autoriu „Grazinos“, bet „iszkraipe jo mislis, jo darbus“ (puslapis 3). Uztkiriname p. Daubarą, kad ne ponai ir ne kunigai iszkraipe Mickevyczius mislis ir darbus, bet jis pats (p. Daub.), perstatydam didj Adomą beveik Anarchistu, kovojanciu „su siurbelėmis — ponais, valdzia ir kunigija (p. 17).*) Ant paskesniu puslapiu (25-to iki 30-to) autorius broziuros pripazista, kad Mickevyczius kovojo ne priezs zemesne, bet priezs augsteszne dvasiazkija. Ar czia ne perkreipimas zodji ir darbu garsaus visame sviete poeto?

Gana. Ir to, ka paraszeme, uztenka parodymui, juog aptariama czia knygtute yra iszeista viengeti partijazkims

*) Tas pasakymas, kad Mickevyczius kovoja su „valdzia“ skamba truputi anarchiszkaizkai.

siekiamis Lietuviszkos Social-demokratizkos partijos, kuri buk tai „tik viena suteiktis gerove, laisve ir laime...“ (p. 40).

Brr! koks tai siauramas pažvalgu ir nepazinojimas gyvenimo salygu. Eibene koks studentelis bus raszez ta broziura?....

Juokai.

Auksztesnis laipsnis.

— Ar gali būti kas geresnis pasauļeje, kaip stiklelis gero sznapso — szaukia myletojas gerimu.

— O, yra — atsako draugas — bonka gero sznapso daug geresne.

Apgarsinimas.

Kas prietus savo adresu, gams ud dyka vertes raszomj plunksna, gatavai pripiltu su atramenta, vertes 85 centu, ir 12 gatungu puikiu popieriu gramotoms raszyti, vertes 25 centu, ir 12 konvertu su tavo locnu adresu iszdrukavotu ant kampo konvertu, vertes 25 centu. Tik turi prisiusiti 60 centu ant kasztu prisaintumo, iszpirkės uz 50 ant paczo money order, o gavsti teip kaip dyka, kas apgarsinta. Adresavok teip:

SERGANTAIEMS

Garantuojame pilna iszgydyma.

Pasiektingiausiai gydyma visokias ligas ir pavazines ligas, kaip antai ligas szirdies, plimontu, inkstų, givuo, givuo skausuojimas, stipna amimti, dvasizka susilpnima, lyriakas stiplytes, szelvima, szilimas, veili, blykzko pas mozties, kraujavima ir ta, beves ligas, per daug, sromotines dusonimas, paralyzius ir tt. Tuo szalies gumbus, gyvuo gimimo ligas, visokius astimatus etc. Nervizkas ligas, gyvuo su pagelis geriausiu elektrizkajui pektato.

Lytiškai dalia ligas

Izgydyma per kelias dienas, kruvuo nuvedzimas, odos ligas, venozos ligas, dziedus erkleje ir burnoje, nosy, akvyse ir ausyse, netikusiu vyrizkimo, lyriku antipneumoni ir tt. Gydyma kuzepneukingimais ir gvaraznololo pilna iszgydyma. Choro nizkas ligas yra mano specialj irakumtas. Gvaidaliniu svaretoji. Nusidzimas iszragzinimas ligosiu ir jo iszgydymas — tai yra mano priedzys.

DR. LANDES

Reputuojamas specialistas.

134 E. 24-ia ul., kansas Lexington av., NEW YORK.

Vaidanos: nuo 9 ryto iki 6 vakaru, Sekedoms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Kopulinti analizikai atsikankyti, kai parasziti baltaka, butiniai mikoculazijos poztioje imatijavima.

Šnekus visokias kalbas. Turis praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Kopenhaga, Medicevina Medicinolo institutu.

THE LITHUANIAN WEEKLY

„ZVAIGZDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —

222 Roebling str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed.

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W, Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikrasztis

„ZVAIGZDE“

Izselna kas CZETVERGAS.

Kasztuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$3.50.

Anicetas Baltiejus, Dažturtojas

Korespondencijas ir laiskus su pinigais adresuokite

„ZVAIGZDE“.

Station W. P. O. Box. 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 480 WILLIAMSBURG.

Korespondencijos.

Mahanoj City. Guodotina „Zvaigždes“ Redyste! Meldžiui patalpinti į savo laikraštį gerą žinią dėl lietuvių. 16 dieną Rugsiučio pas mus buvo nominacijos ant pavieto virszininkų. Beveik visuose urduose buvo po kelis kandidatus lietuvius. Ant legislator'o urėdo pirmo distrikto ėjo p. Tabaras iš Shenandoah'io, kurį mūsų broliai parėmė ir gavo pirmą urėdą Mahanojui. Jis gavo 185 balsus, o jo du priešai tik po 125. Airisziai pamatė, juog mūsų tautietis ima virszų — kiek išgalėdami žmones trukdė, užleisdami airisziais, mūsų komitetą išvarė iš salės. Vienok reikėjo pagalbos tiems, kurie nemokėjo votuoti, tai po prievarta turėjo vėl atidaryti rinkimus. Matydami airisziai, kad tas viskas jų negelbsti, susipeszė su lietuviams, nuo kurių gavo diktokai į kailį, bet susirinkimą visgi prieš laiką uždarė ir mūsų 50 ypatų likosi be balsavimų. Tikietais buvo labai supainiotas, kad gambiausiam reikėjo užtrukti 10 minutų, o dar iš užpakalio klyko, kad vis greičiau, greičiau. Ivairus airiszių tinklai visai jų negelbėjo, ir p. Tabaras gavo augsztą vardą. Tikimes, kad bus nominavotas į legislaturą.

Apie 12 valandą nakties, airisziai tikrai dasizinojė, juog p. Tabaras tur

daugiausiai balsų. tai visi pradėjo rekti, spiegti, klykti, rodos — iz proto iszeje, kad „polanderis“ virszų igavo. Tulas airiszi vienam slavokui, kurs darbavosi isz pusės Tabaro, drozė į ausį ir dar revolverį į krutinę buvo atrėmęs, už ką, žinoma, likosi nugabentas už grotyr ir tik po sudejimiui \$500 kaucijos likosi iszleistas.

Sziądien airisziai su lietuviams nkalba, tik vien: sau pritaria: „Jesug get out of the town“, nes polanderiai visame virszų gauna.

M a h a n o j e t i s .

Isz Lietuvos.

Senapile. Pas mus labai graudingos žinios. Sziądien turim 10 dieną Rugsiučio, o visi javaai ant laukų kaip stovėjo teip ir stovi. Kasdieninis lietus viską sunaikino. Ne tik vieną mūsų kampelį: Viespats baudžia, bet kaip girdėti visa Suvalkų gubernija aimanuoja, prispausta ta paczia Visogalincio rykszte. Isztikro, žmonelės, sujutė vargą — daugur daug labiaus pasirupino pasitaisyt savo gyvenime. Nekartą pirm galima buvo iszirsti isz lupy prasivyvenusiu turtingu ukinknu: „kam teip daug melstis ir poteriauti, bile kelias „sveikamarijas“ sumetė ir eik saugult. Dievas pazinsta mūsų sunkius darbus.“ Dabar-gi toksai plevotojais szimtus tokių maldelių sukalba ir norėtu visuomet kalbėti. bet kad jau per vėlu. Matant bausmę už britovs stverias. Jo mylista vyskupas Baranauckas kiekvienai parapijai paskyrė dvi dienas maldoms, ant iszprasymo grazesnio oro.

Mūsų kampe jei treczdalis gyventojų turės savo duonos, o kitiems reikės pirkti. Szienas, dobilai, kurie su drėgnumu nuo lauko buvo sukrauti į klounus, pavirto į koszę ir likosi iszversti atgal laukan. Tai tokios žinios mūsų kraszte. Maskoliszka valdzia bet apie tai mažai rupesczių turi, padotkus lupa ir gana. Keli senelėi pasakoja, juog panaszus sunkus metas, kaip dabar Lietuvoj, buvo tik prieš patį lenkmetį.

V. laiszkelis isz keliones.

E s s u o s e .

Essen (lietuviszkai Essai) guli ant upės Ruhr ir turi 120,000 gyventojų, garsus Krupp'o gelezies, karabinių fabrikomis ir angliakasyklomis. Lietuviai

pradėjo keliauti į Essus 16 metų tam atgal ir dabar Essuose randasi 800 lietuvių (300 vedusių), o jo apielinkėse apie 250 ypatų: Steele 20 ypatų. Alten-Essen 35 ypatos, Wiessdorf 20 ypatų, Duesseldorf 15 ypatų. Elberfeld 120 ypatų, Dortmund 16 ypatų ir dar kituose miesteliuose. Lietuviai daugiausiai dirba prie murininkų, t. y. nesza plytas, statant murus angliū kasyklose, blekės ir gelezies fabrikose. Uždirba nedaug, nuo 3 iki 4 markių (\$1.00) ant dienos, o pragyvenimas teipgi nepigus, labiausiai miesa brangi, teip kad lietuvių nelabai tankiai įja valgo, bet perka Amerikos pigiusius tautkus ir daro sav visokius valgius, teisybę, drapanos labai pigios. Lietuviai czion neturi jokio biznio, nė krautuvės, nė saliuono. Ant nelaimės ir nenaudos savo lietuvių uoliai ir czionai ga. bina dievaitį, Ragutį“. Pusė blėdies dar tebutų, jei jie tik alutį teražautų, bet to nepakanka — geria pigiųį sznapsą ir nesykį galvas apsvaiginę susimusza ir į kalejimą patenka. — Dvasiszkus reikalus lietuvių aprupina kun. W. Frings, vokieitis, prasimoginę biskytį lietuviszkai. Visi lietuvių labai trokszta turėti savo lietuviszką kunigą, vienok tai tiesiog yra negalimu daiktu, nes vyskupas niekadus nepavelys savo locną bažnytelę pasistatyti, prie kurios isz visur lietuvių galetu glausties. Man atsilankius su vizita pas kun. W. Frings, jisai pasakojo, juog galis visus lietuvių dvasiszkus reikalus užkandinti pakatkinai ir esąs vyskupo paskirtas tam dalykui. Žinoma, asz ant to nieko neturėjau atsakyti, tik mislyjau, ar neuzkviems mane su pamokslu, bet apsirikau, turbut jis manęs bijojo, kad ką nors lietuviams nepasakycziau. Jisai toliau skundėsi ant Lietuvos klebonų, kurie, kada jis reikalauja krikstzo ir moterystės paliudyjimų, neatsaką nieko, nors tai daras slaptingu keliu, kad juos nejuduoti į maskolių valdzios nagus. Sakėsi esąs užtartytoju lietuvių pas svietiszkają valdzia ir policija, nes lietuvius sykiu su lenkais isz po maskoliaus norėję iszvaryti, ir tik jam iszaiszkinus dalykų stovi, t. y. juog lietuvių yra visai kita tauta, pavelyta lietuviams ten pasilikti. Žinoma, nors lietuvių prie jo parapijos Steele'je nepriguli, vienok tenai eina velykinės iszpažinties ir moka nuo 2 iki 5 markių, o atsitikus kitam reikalui, jisai atvažiuoja į tą parapiją, kurioje lietuvių gyvena, o pamokslus sako tik vieną sykį ant mėnesio Essuose.

Žinoma, tie pamokslai yra tik perskaitymas szv. Evangelijos ir keletas žodžių perspėjimo, teip kad lietuviai visai beveik negirdi Dievo žodžio savo prigimtoje lietuviszkoje kalboje. Daugelis lietuvių n'eina visai į bažnyčią, nė Velykinės Išpažinties, gyvena sav teip. Lietuviai tą kunigą Frings'ą myli, o labiausiai lietuvis—moterelės, nes pas jį gali atlikti išpažintį. Taigi apie įsteigimą lietuviszkos parapijos ir pastatymą lietuviszkos bažnytelės Essuose ir apie linkesė negali buti nė kalbos, jeigu tik lietuviszka kunigas galėtų užsilaukaioti prie kokio klostoztoriaus, kuris kaipo misijonorius galėtų ganėdinti dvasiszku lietuvių reikalus, kaip daro lenkų kunigas. — Tiek apie dvasiszkaį stovį lietuvių Essuose.

Lietuviai tankiausiai, ką turi ziektiek uždirbę ir užėdėję skatiko, pasideda ant užlaikymo be palukų pas kun. W. Frings'ą ir nepasiima nuo jo jokio paliudyjimo. Teisybė, asz juos tame dalyke perspėjau, ne tai dėl to, kad ką pikto ir negero mislyčiau apie kunigą—vokietį, bet vieninteliai dėlto, kad, karštais atsitikus ar netikėtai juo mirtei, ar kitai kokiai nelaimei, negaisztų jų sunkiai užpelnyti pinigai, neturint jokio davado sudėjimo pas jį.

Lietuvių, skaitanczių laikraszczius, yra tik keli. P. K. Stupinkeviczia gausna 5 num. „Lietuvos“, 5 num. „Vienybės“, 4 num. „Žvaigždės“, 2 num. „Kataliko“, 1 num. „Tėvynės“ užd y k a, kuriuos duoda ir kitiems skaityti, o 6 viršus turi kaipo tikrus skaitojus—prenumeratorius, kurie moka jam už klapatą ir darbą po 80 pf. ant mėnesio. — Tai visa dvasiszka ir tautiszka szviesa! Teisybė, dar gauna p. K. Stupinkeviczia visus laikraszczius isz Prusų ir daug knygelių, net „Lietuva“ Dembskio paszkailių „Isz kur kyla melai....“ prisiuntė. Asz atsilankiau pas daugelį lietuvių ir dviejuose privatiszkos stubes kalbėjau į apsziai susirinkusius lietuvius apie Ameriką ir jų paczių locną padėjimą Essuose. Jie buvo žingėidus. Ir tik prie galo manės biednos moterelės pradėjo klausinėti, ar teisybė, juog Amerikoje katalikiszki kunigai zenija tik ant 3 metų, o po 3 metų, jei nesutinka, gali persikirti ir vel isz naujo su kita asaba zenyties? Ar teisybė, juog Amerikoje reikia už išpažintį mokėti pinigų? Neteisybė, melagystė — atsakiau joms, iszaiszkindamas visus dalykų stovį.

Žmonės baisiai iszsiilgę lietuviszko kunigo, teip žiurėjo į mane visi akis iszpletę, ir paskui, žinoma, pagali lietuviszką paprotį, pradėjo man vienas po kitam neszi pinigus, sakydami, už kelionę, klapatą ir tt. Paaiszkinus man, juog asz jų pinigų nereikalauju, bet malonesciau, kad jie visi duoty ką nors ant „Motinelės“, sumetė 59 markes. Potam sutvėrėme draugystę, po vardu „szv. Kazimiero pagelbos ir Apšvietos.“ Prisiraszė iszsyk 23 sąnariai ir užsimokėjo po 50 pf. Apskriti mirčiai draugystės prie: 1. pagelba sergantiems ir rupestis apie juos; 2. knygas ir laikraszczius skaityti; 4. mokytis giedoti ir dainuoti, 5. mokėti po 50 pf. ant mėnesio, isz kurių 25 pf. ant ligonių, o antri 25 pf. ant apszvietos reikalų, t. y. užlaikymo skaitinyezios, susirinkimo vietos etc. Žinoma nedaug prisiraszė dėlto, kad daugelis nemislyja visai tē buti, bet dieną po dienai rengias vaziuoti į Ameriką, o antra, mažai tas dalykus tebuvo pagarsintas, teip kad daugis lietuvių nežinojo, o asz vėl, žinoma, nepakviestas vokiecių kunigo ant užsilikimo ir pamokslu, ir bijodamas viesų susirinkimų laikyti, kad lietuviams ir jų tenykszcziams gyvenimui neuženkti, skubinau vaziuoti toliau. Ir tik lietuvius įmokinau, kad varde sositvėrusius draugystės szv. Kazimiero eity pas kun. Frings'ą, kad jiems nors kelis sykius parkviestų lietuviszką kunigą, kuris juos dvasiszkaį ir tautiszkaį sustiprintų. — kaip nusiduos nežinau. — Patariau jiems kunigą praszyti isz Fribourg'o. Tai tiek apie Essus. Isz Essų iszvaiziauvau į Hannoverį, Magdeburgą ir Berlyną.

Potam buvau Tilžėje, Kłaipėdoje, Karaliaucziuje, Thorn'e, Poznaniuje, Wroclave (Breslau), Kriokavoje, Viedniuje, Salzburge, Muenchen'e, Lindau'e, Zuerich'e, Bern'e, Fribourge, Louzanne'je, Genevo'je, Chamonix, Mont B l a n c e, Martigny, Szv. B e r n a r d o K a l n o, St. Maurice, Interlaken'e, J u n g f r a u k a l n o, Luzern'e, Brunnen, St. Gotthard, Milan'e, Genoa, Pisa, Roma, o dabar vaziuoju į Florenciją, Veneciją, Innsbrucką, Leipzig, Berlyną ir isz Hamburgo į savo Pittston'ą. Turejau jau pas Szv. Tėvą audijenciją, net puse valandos, ir visokių palaiminimų man suteikė geras ir linkmsas Senelis. Nieks man Europoje tiek nepatiko, kaip jos daila, architektura, Szveicarijos kalnai ir ezerai, o nieks tiek nenubodo, kaip tie k y s z i a i (t i p s a i). Toliau pasakysiu daugiau apie virszminėtas vietas. Tegyvuoja Pittstonieciai!

Su Diev! M. Szėdydis,

Susivienyjimo reikaluose.

Siuomi praneszu visoms kuopoms Susiv. L. R. K. A., idant teiktusi isibimtyti savo kuopos numerį, nes perraszdamas sąnarius į naujas knygas, užtikau daug kuopų visai isziskasavoju sių, per ką darydamas tvarką knygose ir Susiv., turejau daug numerų permaintyti.

- Nr. kuopos
bet draug.
1. Edwardsville, Pa., kuopa.
  2. Forest City, Pa., kuopa.
  3. Elizabeth Port, N. J., kuopa.
  4. Shenandoah, Pa., draug. Vyskupo M. Valancziaus.
  5. Shenandoah, Pa., draug. Szv. Razancziaus moteriu.
  6. Plymouth, Pa., kuopa.
  7. Pittston, Pa., kuopa.
  8. Cleveland, O., kuopa.
  9. Cleveland, O., kuopa moteriu.
  10. Philadelphia, Pa., kuopa.
  11. Waterbury, Conn., kuopa.
  12. Shamokin, Pa., kuopa.
  13. Baltimore, Md., kuopa.
  14. Pittsburg, Pa., draug. szv. Juozapo.
  15. Chicago, Ill., kuopa.
  16. Hazleton, Pa., kuopa.
  17. Wilkes Barre, Pa., kuopa.
  18. Muncie, Ind., kuopa.
  19. Northampton, Mass., kuopa.
  20. Philadelphia, Pa., Gedimino klubas.
  21. S. Boston, Mass., draug. szv. Petro ir Povilo.
  22. South Fork, Pa., draug. szv. Juozapo.
  23. Hastings, Pa., draug. szv. Juozapo.
  24. Minersville, Pa., draug. Vyskupo M. Valancziaus knyginio.
  25. Shaft, Pa., kuopa.
  26. Lewiston, Me., draug. szv. Baltramiejaus.
  27. Brockton, Mass., draug. szv. Roko.
  28. Luzerne Borough, Pa., kuopa.
  29. Cumbola, Pa., kuopa.
  30. Scranton, Pa., kuopa.
  31. Mahanoy City, Pa., kuopa.
  32. Ansonia, Conn., kuopa.
  33. S. Boston, Mass., draug. Vytauto.
  34. Cincinnati, O., draug. szv. Kazimiero.
  35. McKees Rooks, Pa., kuopa.
  36. Newark, N. J., kuopa.
  37. Brighton, Mass., kuopa.
  38. Homestead, Pa., kuopa.
  39. Mahanoy Plane, Pa., kuopa.
  40. Shenandoah, Pa., kuopa.
  41. Worcester, Mass., kuopa.
  42. Brooklyn, N. Y., kuopa.
  43. Porth Chester, N. Y., kuopa.
  44. Havershill, Mass., kuopa.
  45. Poguonock, Conn., kuopa.
- Centr. sekr. J. Kasulaitis

BE TIKEJIMO NERA DORYBES.

(Tasa.)

Čionai, mūs kaimo karšiamoje, sustojo labai turtingas kupčius. Jis čionai ketina laukti nakties, nes jis nusiente pas kokį te po są pasintinį ir laukia jo grįtantič. Tad klau-syk, Jonai, ar tau dosiu revolverį ir dideli peilį; kada tas po-nas vazios per girią, tu jį turi užmušti, sykiu su jo vežeju. Paskui tu jo paimsi pinigūs; arkliaus pavarysi į šalį ir tuos du nevyeliu paliksi pas vezimą.

Jonas kruptelejo; jam baugu pasidarė ir jau norėjo ką sąkyti, bet žydas tą užtemiojo ir tuojaus atsiliepe:

— Tu, Jonai, nesibijok neko. Tu atmint, kad tu rei-ka laui pinigų, jei nori gauti Šeškiutę, o tu kitaip pinigų ne-kur negausi... nes tau nekas neskolis. Tu gali gauti pi-nigus tik teip, kaip aš tau sakei.

Jonas sunkiai atsiduso. Jo akysė stojosi Onytė, skaišti, grazi ir ištiesė į jį rankas, tartum šaukė: „Jonyti, aš trokštu su tavim visada buti“. Iš kitos pusės matė visą žmogudystės biauromą ir visa jos pavoju. Prakaits apipylė visą Jono vei-dą ir jis jau norėjo bėgti nuo to baisaus žydo, bet tas paėmė jį už rankos ir pritraukė prie šėpos. Iš tenai žydas išstraukė degtines ir išpylęs sau užgėrė ant Urbaičio:

— Sveikas, Jonai. Kad aš sulaukčiau pas tave gerti, kada tu jau su Šeškiute ponaisi ant savo locno didelio dvaro — ir pripilęs pilną gana didelį stiklėlį nešei Jonai, bet tuom tarpu, nežinia kaip, užkliuvo žydo koja ir jis, puldamas, su-mušė stiklėlį ir butelį, kuriuose buvo degtinė. Jonas nublan-ko, bet Aproimas atsikėlė nuo žemės ir su džiaugsmu tarė:

— Ai, Jonai, tai geras ženklas; ponai sake: „gdzie się leje, tam dobrze się dzieje“; jau aš matau, kad ir mum vis-kas nusiseks.

Teip Aproimas kalbėdamas, priejo prie šėpos, o iššėmęs iš tenai kitą degtinės bonką ir da didesnį stiklėlį, pripylė jį pilną ir padavė Jonui. Urbaitis tą degtinę išgėrė, o žydas pra-dėjo toliau kalbėti:

— Ai, kokia ta Šeškiutė grazi, o kokia ji gera, tai tik aniolas gali su jai lygintis. Jonai, aš ir visas svetas tau pavy-dės, kad tokią patį turėsi. Tik tu, Jonai, reikalauji buti dra-šus, ir ilgai nelaukti, nes aš girdėjau, kad venas čionai tur-tingas ponaitis nori nuo tavęs Onytę paveržti. Aš girdėjau, kad jis neužilgo atvažos pas Šešką, kad su jam apie Onytę pašnekėti; tai tu, Jonai, skubink, nes sakei — gali tau tą aniolą paveržti, nes tas ponaitis, tai labai bagotas ir gražas.

— Kad jis niekad nesulauktų — tarė Jonas, treptel-da-mas su koja į žemę ir spausdamas kumtis, nes degtinė jau pradėjo jo visose girslose baisyti šalinti kraują. — Aš turiu gauti pinigų ir Onytė turi būti milo.

— Ką tu gausi pinigūs, kad tu nedrąšus — tarė pasi-tyčiodamas žydas, matydamas, kad Urbaitis kas sykis labiau nuo degtinės kaista.

— Ar aš nedrąšus! — suriko rusčiai Jonas. — Aš ir patį velnią užsmaugsiu, jei tik galesiu nuo jo pinigų gauti. Ir velyčiau, kad to kupčiaus vietoje būtų velnias, nes užmuš-to velnio nieks nejieškos, o kupčiaus pasigėdę pradės jieškoti ir gali da mane susėkti, nes kaip aš pasakysiu, kur aš tiek pi-nigų gavau?

— Nu, Jonai, koks tu neapsimislijantis. Tu pasakysi, kad Aproimas tau paskolino ir bus viskas gerai. Visi žino

kad Aproimas turi pinigų ir kad jis žmogų visada pagelbsti. O tu, Jonai, už tai, ką aš ant savęs viską imu, dosi man pusę tų pinigų, kuriuos nuo kupčiaus paimsi.

Ant rytojaus Jonas jau buvo locnininku 4000 rublių ir jis dabar tik rodavijosi su Aproimu, kur ir kokias taisyts sau drapanas ir kokią pirkti karietą ir arkliaus.

Praslinko jau pora metų, o Jonas nors su Onytė gyven-o ir jau jis vyrų vadinosi, vienok ramybės ir linksnumo netu-rėjo. Jam visada akysė stovėjo anas kupčius, kurį jis užmušė ir nuo kurio pinigūs atėmė. Nerasdamas ramumo Jonas pa-sisakė savo pačiai, ką jis padarė ir kaip dabar jį persekioja są-žinė. Onytė viską išklaudius, nuliudo ir liepė Jonui eiti ant tos pačios vietos, kur dasleido piktadarystės, ir tenai melsti Dievo, idant apkreičtų kiek bausme ketina jį bausti. Urbaitis teip padarė ir išgirdo balsą:

„Bausiu tave už 40 metų“.

Sugryžo tada Urbaitis pas Onytę, o juocei turėjo da 40 metų laiko, neilgai laukia persikėlė jie ant gyvenimo į didelį miestą ir užsiėmė prekyste. Visame jam labai sekėsi ir Jonas likosi turtingu žmogum, ir todėl pametė savo senąją pravr-dę, o prasiminė Urbanski. Pati jo nuolata rengėsi į šventas vietas, idant tenai išprašyti vyrui nusidėjimo atleidimą, bet numirė neišpildžius savo noro, palikdama Jonui sūnų, kuris baigė Maskvos universitetą.

Jonas vedė kitą pačią ir jo turtas kasdien labiau augo. Sunus jo, Aleksandras, jau turėjo vieta, o duklė Konstancija buvo išleista už kunigaikščio, kadangi dabar ponas Urbanski jau buvo milijonierius. Bet štai jau ir 40 metų praslinko ir Jonas pradėjo baisyti bausmės bijotis. Jis papasakojo tą asi-tikimą savo sūnui Aleksandrui, tikėdamasis išgirsti nuo jo kokį suraminimą. Kitaip vienok stojosi: Aleksandras liko bedieviu, Dievo esybės nepripažino ir iš savo tėvo pradėjo juoktis, kad tas tiki į Dievą ir bijosi Jo taurmės.

Keturesdešimtas metas praslinko be jokių atsitikimų ir Urbanski's jau tikėtis esąs nuo visko liuosas. Dabar jis pripa-zino, juog nėra Dievo, kuris už blogus darbus baustų; nėra dušios, kuri už nusidėjimus turėtų kentėti; jis dabar jau liko bedieviu ir džiaugėsi, kad paklausė žydo ir užmušė tą kupčią, nes tokiu budu tapo turtingu, ir dabar gali sau ramiai gyventi.

Kitaip vienok jam buvo nuo Dievo skirta. Pasibaigus 40 metų, prasideda bausmė.

Vieną kartą Jonas, sėdėdamas vienų vienas kambarije teip pradėjo svarstyti: Dievo nėra, dušios nėra, tad ir jokios bausmės nėra. Tas yra baimingenis, kuris yra drutesnis arba išmintingenis. Męs visi vienas kitą smaugiamo, nes tokiu budu pergalėję kylam, kaip tai yra ir su manim. Tokia tai jau yra gamtos tiesa. Kad bučiau to Dievo bijodamasis kup-čiaus nenugalabins, bučiau ir iki šiai dienai skurdęs, o dabar ko man reikia. Turiu didelius turtus, vis mane guodoja, ve-du linksmą gyvenimą ir, budamas turtingu, lengvai galiu ki-tus paskandinti, o pats augščiau iškilti. Dieve tik man padek visus mano priešus nuzudyti. Bet ką aš šneku? Vėl tą Dievą laukiu! Koks tai kvailas papratimas! Dievo nėra, ir kam da aš jį šaukiu? Kuris yra stipresnis, tas laimingenis, nes silp-nas puola, o stipusis kyla. Aš buvau stipresnis, aš pergalėjau; kupčius dingo, aš iškilau. Teip ir kiekvienas turi pats kovoti, o nelaukti, kad jį kas kitas užsmaugytų ir jo turtą paimtų.

(Toliaus bus.)

Muraviovas bažnyčioj.

(Iš lenkmečio 1863 m.)

Vilnius dar ašarų neapsišluostė.....
Dar girdėjo tą baisų balsą 24 šaudyklių šūvių, kuriais maskoliški kareiviai užbeldė kunigą Išorą.....

O šiandien Sekminės atslinko su Šviesia saule, dangum be debesų, atbalsių bažnytinių varpų skambėjimu, šaukiančiu ant dievmaldytės ir žydinčioms gegužio kvietkoms.....

Nerami ir liudna linksmybės šventė.....

Vilnius, po valdzia „rustos cariškos nahaikos“, atkeliaavios prieš ketetą dienų, jau pažino ir suprato, ką toji „nahaika“ pradės daryti, kuom tas Muraviovas pirmiausiai aukuos, prieš ką išlės savo rudybės tulžį tame mieste, kurs tukstantėis kartų buvo kojoms myniotas..... Vienok brangus Vilnius nenupuola dvasioj. „Susimylėjimo“ ir cariškos malonės neprašo.....

Ant dievmaldytės į abi bažnyčias, teip Dominikonų, kaip ir šv. Jono, gyventojai viens pro kitą skubinasi.

Bus žinios kas link pasikelelių..... ausis į ausį šnabzdada.....

— Reik nunešti aukas, reikalaujantiems pašelpų, dėl ginkly, stovinčių po liuosybės veliava!.....

— Kas gali, kiek kas gali, tegul aukauja, nes tiems giriose reik pagelbos.

Panašius zodžius iš palengvo šnabzda žmonės, einantieji į bažnyčias.....

Liudnas Vilnius, kuris prieš porą dienų prisizūrineto į kunigo kankinimus, sušaudyto vidui kvietvietės, šiandien švenčia linksma dieną ir apsirėdo gegužio kvietkoms, pilnoms saldzių kvepėjimų, šviesios saulės ir tamsios vergijos.....

Bažnyčios pilnos.....

Pana Plateriūtė, šv. Jono bažnyčioj, renka aukas, kurios pilasi apščiai iš rankų nuludusiu, dievobaimingų žmonelių. Dominikonų bažnyčioj kunigaikščiute Oginskiute linksimasi ir ramina visus daugybe surinktų aukų.

— Duok-gi ir tu, Jonai — šnabzda savo sunui tula varginga žmonelė.— Tę tame burij yra tavo brolis, du dėdės ir kiti patinstami. Karei reikia skatiko, o gana reikia.....

Jonas aukuoja. Susižadėjusio ketetą skatikų nusipirkimui sau maldaknygės, bet dabar visus ir atidavė, mislydamas, kad įstengs pasimelsti ir iš pomietės.

— Aukaukit vaikeliai — atsišaukia našlė, kurios vyrą maskoliai jau buvo užsmaugę..... — Pardaviau laikrodėlį, brangiausiaj savo tėvo atmintį, pinigus tuos apverčiu ant aukų, tegul ir tie skatikėliai pagelbės tėvyntės apgintojams.....

Ir sūduiuvęs, išbalęs vaikelis aukuoja kelis skatikus. Brančių iš rankų pinigų balsas susivienija su saldzia kunigo giesmė; skambančia: „Šventas! Šventas Šventas!“.....

Eina jauna, graži moteriškė su sopulingu veidu, nutraukia nuo piršto skatinę žiedotvųjų žiedą ir aukuoja..... Vyras kovoja, kenčia, krauju laisto savo gimtinį kampelį..... o jos ziedelėis ramia malda krinta į aukų skaitliaus tarpą.....

Varpai skamba..... Vargonai pamažu nutyla.....

Dar kur iš po bažnyčios palubių atsimuša balsas šventos giesmės; dar varpelio skambėjimas šaukia prie nusizeminimo, dar iš kiekvienų lūpų lekia antrinami zodžiai: „Šventas! Šventas! Šventas!“.....

Tykuma!.....

Visi žmonelės puola ant kelių, rankas pakėlia į augštą; varpelis šaukia: melskites! Viešpats su jumis!.....

Tuom tarpu suskambėjo kardai, durtuvai.....

— Jezus, Marija!..... — sušunka vien balsu žmonės..... — čia ir bažnyčioj neduoda rambės!.....

Čia!

Incina Muraviovas, apsuptas žandarmais ir kazokais, eina staciai į altorių, stumdydamas klupojančius ir mindziodamas nuleistas žmonių rankas.....

Vargonai be perstojimo gieda savo giesmę Kunigas pas altorių mieldziasi už numirusius, o Muraviovas, priėjęs prie Plateriutės stalielio, ant kurio buvo sudėtos surinktos aukos, liepia kareiviams paimti ir pasidalinti.....

Jeigu dar kartą aukas rinksit, liepsiu jus areštuoti! „Rusti cariška nahaika“ prisako atplėsti visas bažnytinas skarbonkas, viską paima ir, išėjęs iš šv. Jono bažnyčios, eina į Dominikonų, kame tokiai pat aktas esti išpildytu.

Ir išėjo su uždariu.

O žmonės mieldziasi pro verkmsus; vargonai grajina nuludusiu balsu, o saulė uzlenka augščiaj ir Sekminių diena pavirsta į dieną šiltą, šviesią ir gražią.....

Bet Vilnius dar ašarų neapsišluostė,

Antrą Sekminių dieną mušj tarpe Laborų ir Sviečankos arti Lukpos upės, pulkauninkas Pultorackis, poručininkas Kazarkinas ir jėn grovas Šuvalovas utpuolė ant pasikelelių burio, po vadovystės Albertiniskio ir krauju karį zenklino ilgą kelia tarpe girių pavėsių ir žaliuojančių įvairių augalų.....

Krito musiškių 10, o 7 suzeisti savo kraują paaukavo.

Nelaimė!..... tarpe užmuštųjų buvo vyras tos jaunos graimos moteriškės, kuri Vilniaus bažnyčioj paaukavo žiedą.....

Vilnius neturėjo linksmy Sekminių, o dėl surinkimo naujų aukų jau nebuvo iš ko.

Muraviovas arčiausiam „Vilniaus Kurieraus“ numerij, garšino, kad Sekminių dienoj Vilniaus bažnyčiose moterys rankiojo aukas dėl sušelpimo pasikelelių jų vyrų.

Teip Muraviovas carui tarnavo, nekartą įsiplešdamas ir musu šventas bažnyčias.

Juokai.

Ant egzamino.

Profesorius:— Aptenkink man kelia, kurį apsirinktumet važiuojant į Braziliją?

Studentas:— Iš Bostono nuvažiuočiau į New Yorką, tę staciai ant garlaivio....

P:— O toliau?

S:— O toliau palikčiau garlaivio kapitonu, kurs kelia geriau žino už mane ir už poną profesorių.

Paklusnybė.

Ji:— Mažam man tamista sugrusi va porą riečutų?

Jis:— Su dziaugsmu! Delci tamistos sugrusčiau ir gelietinę kasą su pinigais.

O tai pasaka.

— Mano mielas! atiduok-gi man tris dolierit.

— Iš proto išbridai, ar ką? Aš skoly va 2 ir 3 šimtus dol. neutmoku, o tu nori, kad aš tau atiduočiu tuos nevertus tris dolierius.....

Kiekvienos moteriškės širdis yra striuna, ant kurios grajina ne vienas smuikas.

Tevynės Sargas“ ir „Zinyczia“

Tuoju laikraszeiu yra gaunami pas Rev. A. Kappas, 114 Theodore Str., Scranton, Pa. „Tevynės Sargas“ kasztuoja ant metu 1 dolerj.

„Zinyczios“ visi isėjusieje numeriai (1-6) gaunami už 60 centu.

Adresai Centralizsko komiteto Susivienyjimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius, 614 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalcinski, P. O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevicz, Shenandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyryka, Laurel str. 74, Hazleton, Pa. 2) J. Lauraitis, 94 N. Plum. Alej, Shenandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedydis, Pittston, Pa.
7. Dvasiskas vadovas: Rev. J. J. Kaulakis, 1031 S. 5th str., Philadelphia, Pa.

ZVAIGZDES AGENTAI:

I. Miluzauskas,

Box 338 Forest City.

Stanislovas Poteliunas.

Plymouth, Pa.

Povylas Gaizauckas,

24 7th Str., Mahanoy City, Pa.

L. K. Karalius.

701 W. Lombard str. Baltimore, Md.

M. Scharms,

113 North 5th Str., Brooklyn, N. Y.

Mikolas Miszkunas,

22 Hartford str. Newark, N. J.

J. Macziulaitis,

165 Ferry Str., Newark, N. J.

J. Rabikauckas,

97 So. 3rd str. Brooklyn, N. Y.

A. Kozlevskis,

77A Shelly str. Attsburg Pa.

J. Rikteraitis,

67 James str. Waterbury, Conn.

S. P. Tananeviczia

3922 Auburn ave. Chicago, Ill.

Temikit Lietuviai

„Zvaigzdes“ Spaustuveje galima gauti naujai atspaudintu maldaknygiu „Maldu Vainikelis“. Prastesniuose, ir geresniuose aparatuose, pradendant nuo 25 centu.

Teipogi iszėjo isz po spaudos naujos knygos:

Aventino nereje — labai puiki istorija isz pirmuju amziu krikščionystės, su paveiksleleis, preke 20 centu.

Pirmutinis balius — komedija viename akte (del teatro) labai puiki ir juokinga, preke 10 centu.

Izdu Sala — labai uzimanti apysaka, preke..... \$1,00

Szelpkime Savuosius!

Antanas Grochowski

vienatinė katalikiszka

Agentura Laivakorcziu

dėl Brooklyno ir Long Island.

296 Bedford avenue

keturi bloki nuo Grand str. Ferro Brooklyn, N. Y.

Laivakortes geriausiu kompaniju už žemą preke, siunczia piningus ir Europą per. randa banką.

Visoki prisuitimai daaina greitai ir teisingai.

Agentura garsingu gyduoliu Dr. Petro Gomozo ir Alejaus.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str.

New York.

Asz užlaikau **BANKA,**

kurioje galite sangiai pasidėti savo piningus, teipogi iszmainau piningus visu žemiu.

AGENTURA visu laiviniu kompaniju ir geleinkelio ti kietu. Szipkortes i ir isz Europos.

Teipgi siuncziu piningus i visas dalis svieto ir iszduodu vekseius ant visu didziuju miestu Europos.

Bankas Europoje,

Hamburge: S. Jarmulowski.

Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti atgalios i tėvyne o neturi pinigų, lai kreipsi prie mus. Mes kiekvieną nuvezim per 9 dienas i Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbu su mažu damokėjimu. Raszyk tuojaus ant sekanczio adreso:

Columbia Shipping Office

158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

Puikiausias lietuviszkas

Hotelis

Kaz. Radziewicziaus

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojaus szale Lehigh Valles Dipo, po deszine ranka, einant i miestą.

Tai puikiausias ir szvariausias vieta del sveteliu ir labai paranki del ty, kurie atkelna i Shenandoah, Pa. Apart visokių arielių ir alaus turi dilejį zopostą pargabentų isz Europos visokių vynu, cigary, o teipogi prilaiko visokius valgius ir oisterius. Pakelvingi gali žanti nakvyne ir prieteliską rodą visame. Yra tai viematine ir puikiausias vieta cielam Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas kitus daugiau ne eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siuncziu piningus i visas dalis svieto.

Stebetina progala

Vaikams prie miszų sukniuos isz geriausio **kaszmiro** su puikum panuszu už

\$3.50

Kamzios 75c, \$1.00, \$1.75. PLOSZALIS \$16.00 ir daugiau. Kunigiszkos sukniuos \$12.00 ir augszciaus. Gera visa eile drapynu \$18.00 ir augszciaus. Paltos extra \$20.00 augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St.

New York.

DARBININKU DRABUZIŲ KAUTUVE

KOBRE,

87 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Skrzybėlės, Kepurės, ir Czeverykai Vyriszki drabužiai didziausiam pasirinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

Nieks negal mazesne prekę už mus ant Grand st. padaryt.

CHAS B. KLOSTER,
 Successor to
ANTON KLOSTER,
Altar Builder, Sculptor & Carver,
 DESIGNER AND BUILDER
 — OF ALL KINDS OF —
 Church Furniture in Wood, Marble, Stone, Metal etc.
 Also, Ornamental Carving for Churches and Hallings.
No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.
 — PLANS ON APPLICATION. —

ANTON KLOSTER,
 ARCHITECT,
 Churches & Schoolhouses especially.
No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.

Geriausia ir pigiausia vieta
 del pirkinio
Siuvamu maszinu
 pas
Jurgi Matulevicziu.

Naujos maszinos nuo \$ 15.00 augstynu, teipogi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo maszinas ir visokius daiktus, kas prie maszinos yra reikalinga, prilaikau.
 Teipogi isaukokiname siuti, kattie pas manę perka maszina.
256 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Senas Daktaras Smith
 Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju isgydimą užnuodijimo kraujo, skurus isbering, spuogų, skauduliu, skaudančias gerklės, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtimųjų kirksziųjų ir kitų dalių. Ronotus kojas, skausmą nu garoje, skausmą galvos, gelimū kaulu, skaudėjimą krūtines, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, himoroidus, sausgėlių, širdies ligas, planczių ligas, katarą, užsisaldymą, dusulį, džiova, inkstų ir pusles uždegimus, striktūrą ir akmenį pusleje.

Mano metoda yra vis atinai žinoma, kuri smarkiusias ner vy ligas, slabnumą isz prietasties iszdykimo jaunysteje, neužmigimo kancezią, pražudyta energiją, melancholia, svai galį, drobėjimą, iszgaštį, nevaisingumą, pastovinciazi isgydo.

Asz turiu viska kas del gydymo reikalinga: liekarejas ir instrumentus ir per ilgusiais tyrimėjimj darsiekau didios prakties. Nekurio daktarai garsinasi specialistais didzio gabumo, ką tik galėdami gydyt papraszcziausias ligas.

D ugelis žmoniū ateina pas mane, idant juos gruntuamai iszbandyčiau ir savo pagrinta metoda gydinciaui, kurie pirmaus gydesi pas daktarus, garsinancioziuos gabiais daktarais.

Saugoites nuo tokių žmonių agentų, draugyszių, uždyką duodančių receptų, diržų su elektrika ir apgvinę patentavę gyduolių.

Kreip ites visi isz pirmo pas seną daktarą SMITH, jis yra pinjgy ir skausmų. Vyrų, mialydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Gvarantuoja gruntuamą greitą ir pigų iszgydimą, Rodas duoda uždyką. Liekarsas 50c.

SMITH'S
 SENAS
Specijalista

Neužmirskit adreso: **136 E. 18th Str., New York, N. Y.**

BENZIGER BROTHERS
36 38 Barclay st.,
NEW YORK, N. Y.

Iszdirba
KARUNU,
VELIAVU,
 ir yvairiausių
ŽENKLELIU
 Teipgi specializškai darome
 szilkinius ir
 auksinius **ISZ-SIUVIMUS.**

Ant pareikalavimo visados prisiusime prabas ir tavoru prekes, teipogi ir didelį ilustravota katalogą prisiqušime. Raszyk ant adreso:

Benziger Brothers,
36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.

MAX KOBRE
Lietuviszka Banka
40 Canal Str., — 142 Division Str., New York.

Prieteliai! duoda jums žinia, kadmes parduodam Szifkortes ant, virų greiciausių laivų už pigiausių preke. Esu užtvirtintu agentu ant linių, North German Lloyd Bremeno; Hamburg American Line Hamburgo; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siu cziaime pinigus, kuriuos jusy prietelni geuna į 15 dieny. Musy kanto roje galite susiszekeiti lietuviszškai ir lenkiszškai. A teukite ir peraliu dykite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkilių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes primam pinigų į depositą bankos te mokam po 3% procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolarių ir virsziaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnocius. Pačeri ir iszmiti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų nu 4—9 vak.

Naujai uždeta filija atsiranda po
Nr. 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES”

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus darbus gerai, pigiai ir greitai;

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSČIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORIZSKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ SPAUSTUVE YRA PO NUMARU ★

223 ROEBLING ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**. Jo sutoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavineja daug pigiau kaip kiti. Užsėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdamas valgius pas**I. Krauczeliuna,**

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

Extra! Extra! Extra!

Duodu žinoti visiem lietoviam tautieciam, juog nuo 1 Geguzio (Mojaus) bus atidaryta mano nauja krautuve vyrizskų sintų po Nr. 144 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Asz esiu jum jau gerai žinomas, nes ilgą laiką laikiau krautuve vyrizskų drapanų ant 48 Grand str., bet nuo 1 Mojaus issikraustau ant 144 Grand str. ir per tai lig tam laikui turiu ant pardavimo dangelį sintų už labai pigią prekę. Kuris atsilankys nesigailės, nes apart pirkinio gaus da gerą dovana.

Naujos krautuves adresas:

Ellis S. Lewis

144 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukorizskus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Izduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena iz užmarės visokius bažnytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventųjų stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, Ignosellus ir visokius szventuju paveksius.

Visus daiktus laiko ko geriausias, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.

New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turū danielus sklodus, Ryme, Batisbenejo. Clucisai ir New York'e.

The Lowe Painless Dental Parlors.

Geriausi Dentistai, nes traukia dantis be jokio skaudėjimo.

Mes teipgi įdedame visą setą dantų sekanciaz

Ausinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Užpylimas auksu \$1.00

Iztraukimas \$50c.

Visą savo darbą gvarantuojam ant 10 metu.

Maloniai priimam moteria. Ipacz mandagiai patarnausime "Žvaigždės" skaititojams.

Mes iztrauksim dantų dovana, jei reikalausit ko daugiau.

Mes ofisus laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.

123 E. 11th St. Near Lexington, Ave. N. Y.

10-12-14 W. 126th St. New York.

Sveikatos Namai ir Ligonbutis

del Moteriu. o ypatingai esant sunkiose ligose.

Mes apėjimui išgydyti kiekvieną moterį, kas ligose, ne darant operacijos Mes turime geriausių moterų, juog viską atliekame be mažiausio skausmo su didžiausia šlone su pagalba mokytų gydytojų lviausiuju per 20 metų Europoje, profesorių, moteriu gydytoju ir geriausiu dažiurotoju.

Užikrinam, juog kiekvieną ligą užlaikysime slapybėje. Jaigu kurių ne kalėtume išgydyti, bus sugrąžinti pinigai.

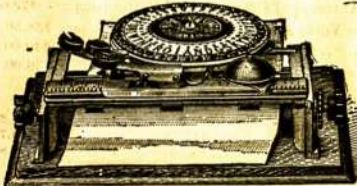
Aktyvius ant laiszkų duodame kuonugreivizmoausei. Ligonius kas Chicago, arba nuo trukio stacijas, parsiveiam karietoje. Tik žinoma, turite duoti apie savo pribuvimą žinoti pirmiau.

Examinavojame kiekvieną užlyką ir stengomės kiekvienam užganyti.

Norėdamas geriau viską dazižinoti, atsizvak ant szio adreso:

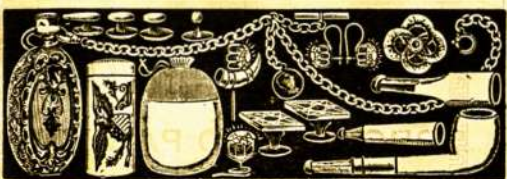
Dr. PALMER, Sekretorius
3512 So. Malstead str. Chicago, Illinois.

Drukuojamos ir raszomos maszinos.

Raszoma maszina (typewriter) turi tu rėti kiekvieną žmogus ar privatas ar kupczius nes laiszkas parazytas su raszoma maszina graželi isrodė ir kiekvienas gali jį perskaityti. Mes turime raszom masziny visokių prekiu kaip tai: už \$1.00 už \$1.50 už \$3.00 už \$5.00 už \$6.50 už \$10 ir branzosnių. Mes teipgi rardodamv visokius tavorus, angliskas knygas ir lietuviskas, lenkiskas Biblijas ir Naujus Testamentus. Biblijų turime daug u kartį asniau kalbu. Jeigu kas nori gauti katalogą ar atsakyti ant gromatos turį jėditi už 2c. stėmpa

NOVELTY SUPPLY CO., P. O. Box 352, Louisville, Ky.

Dykai 14 pulku dovanti. Toklo pigumo dar niekadus negirdėta! Ateiki pažliuret, pažliurejims nieko nekaztojti.

Dabar mes paleidžiame turkų auksinių laikrodžių: TIKRA AMERIKIŠKAS; 14k. su dvigubais paauskuotais luktaišais, auksu užsikamas ir sustatomas, vyriskas ar moteriškas, su TIKRA AMERIKIŠKA MAŠINELIA, pilnu akmeniu, R.R. gvarantuotas tikruotais viduriais, išduodame rašytų vyriškos ANT 30 metu; pagal laiszdėda ir geruma toki laikrodėli viendos gali lygtinti prie \$40 vertės auksu LAIKRODŽIOLIO. Visiems pulku laikrodėjams mes duosime bejejo 60 dienu pultus prentus: 1 VYKNA MARIU PUTU PYPKŲ su didėle galvuke ir gintarinu cikaku, vertės \$1.50; 1 GRYNV MARIU PUTU COAKNYČIA, vertės 75c.; 1 nikėline BRUŽUKMAS bežute, 25c.; 1 dailiu auksuota dukėksa LEUCUETI su Cameo kabute \$1.50; 1 pulke auksuota sagute, \$1.00; 1 pora pulkiu AUKSARU, dailmantais sodintu \$1.00; 1 pulke auksuota sagute, \$1.00; 1 pora ranzomoms gausku su paranzulione kolkonku su paranzulione virszais 40c.; 1 pora ranzomoms gausku su paranzulione su apacze 20c.; 2 kalnieriams gausku su paranzulione apacze 50c. Ir 1 pulke in krutine sagute su didėliu akmeniu 75c. Laikrodėli ir 14 dovanti stuzincine C.O.D. už \$4.98 apmokėdam teipgi ir express kastiuz; stuzintai galite iszozgaminoti ant express ir jei nepasiteiki, sugrąžinkite mums atgal mūsų kastiuz. Kur nosiranda express ofitasa, \$4.98 turi but prištutu drauge su orderiu. Jeigu kas pristus pingus drauge su orderiu, žans dar ekstru dovanti pulku lenktini pėli; šaktius mes pristinciname tada per paczta. užgrožisave savo kastiuz. Jeigu pirksit ant syk 6 laikrodėliuz, gausi viena laikrodėli su visone dovanuone. Paraszky, ar nori vyriskas laikrodėli ar moteriška. Jeigu moteriška, tad vietoje vyrizko Dickens lengteliuzo mes parsiuzinsime moteriška 30 coltu ligo auksuota LORNETTE lengteliuzi. Raszkykite azėnditi kol iszpardavinimui neizsibaigės. Adresuok: Atlas Jewelry Company, 46 Metropolitan Bldg, Chicago, Ill.

„KATALIKAS“

Lietuviszkas Sanvaitinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metu \$1.50.

Norinti uzsisraszyt, turite adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Daktaras

isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Charurg.

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulocių,
OFISO VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 isz ryto
Nuo 2 iki 3 po pietu
Nuo 6 iki 8 vakare
Telephone 3997 Spring.

Tikrai gryna

altorius Vyna

GAUSITE PAS

BARNSTON Tea Co
6 BARCLAY STR.
New York'e.

Importuoja jie rusiszka arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL, HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma del vescliju, baliu, koncerty ir t. t.
Getyrai geriausi ir už pigiausiaj prekę.

AR ESI KORCZIUS??

Visi kuriniai ir sunkus gredėjimas dabar yra izgydėdmi su pagėbe nauju mūsų izradymu. Tik kovotėlis gimė orgal bet sugrėžti. UŽIMAI GALVŲ VEIKIAI PRASZALINAMI. Apatėk savo ligę. Izozgaminavimas 2 rods dykai. Gali patys namie iszagydyti savies, madais iszuzdinti. 686 E. Madison Dr. Dalton Aural Institute Chicago, Ill.

Jurgio Hoffmano Aptieka
103 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo iszleidžiamas)

Pats paulytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszintis dviejų visokių auguoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retaisizkai, svarų už viona dolerį, ir teipgi parduoda ketvirta dalį svaru už 25 centus už paka, ir parduvinėja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszintis svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senoviszka ir europijiszka madą, aptiekof randasi, ka p ta herbu, žolių ir teip toliaus. Kas tik reikalaujate virsz mūsų giduoliu, galite siusti pinignius per Money Order, o azk jum prisustu per express reikalingu daiktus. Hoffmano Reumatizmo gyduolė \$2.00, tikras iszgidinimas Hoffmano plauczių gyduokrupės del kraujo, dvidezintis vienas gyduokrupė į dazūtę už 15 centų. Hoffmano kosulio maizsimas 25 centai.

CAECILIA HALL

GEO. SCMIDT, PROPRIETOR.

Užlaiko visokius gėrėjimus, kaip ta...
VYNA, SZNAPSA IR ALU.
No. 101 & 103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra pulki salė del miltinju, veisliju ir teip visokių pasirinkinju.
Szv. Juozapo ir szv. Kazimiero draugystės laiklo cilion savo susirindimui.

Dirva! Dirva!

! Izejina keturis sykius ant metų pavidale storos knygos. Sejmiet isėjo arba iszeis sekancijos knygos: „Oszkabilių Dainos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2 tomu \$ 1.50. — „Izdų Sala“, labai užimanti apysaka, \$ 1.00. — „Lietuvizskos Pasakos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2-as tomas \$ 1.50. — Kas užsiraszys „Dirva“, tas visas tas keturias knygas gaus tikta! uz 2 doleriu. — Pinigus siųsti reikdia ant szitokio adreso: „Rev. A. Kaupas, 114 Theodore St. Suranton, Pa.

Ka pas mus perkat yra geriausia, neziurint uz kaziu kaip pige Preke.

Gorman's

ESTABLISHED 1857
229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Dabar yra proga pirkti daug užzėjujusių rekes visų tovarų yra numazintos isz priezastina baigianczios vasaros ir naudingiausiai jums dabar pirkti uz teip mažą prekę, nors ant trumpo laiko devejimo, paszėdinant busencziai vasarai.

Plauinama drobė, kuri buvo pardavinėjama po 12½ ir 19 centu yardas, dabar, idant visa likusia iszparduot, yardą nužeminam iki 7½c.

Drobė batistava ir įvairios kitos materijos, labai grauznas dažo, vis bus parluotas yardas po 7½c.

Didia pigumas vyrišku marzskiniu.

Vyrų ir vaiku vasariniai marzskiniai, nesumtincazo dažo matracavos drobės, grauziai ir stipri padrbiti, num. (saizos) nuo 12—17. Keli szimtai parluota po 69c, likusieji dabar parsiduola po 39c.

Moteriu bluzes labai pigios.

Moteriu įvairaus dažo bluzes, labai grauzios materijos, prie sziai ir užpakalyj dailiai isziuviuotos, pirm kasztavo 98—125c, o dabar 69c.

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAI DOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE

Laidoja

ant

kapinų.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELIU JUB
KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL

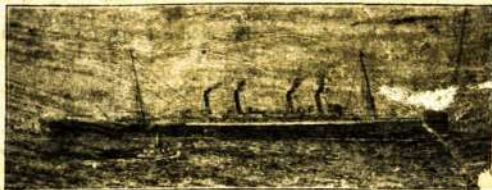
Gyvalimas ir kanceliarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stena po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

(Įstatyta 1848 metu)
Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, New-York
Sinnedame pinigų į visas dalis svieto pigel, saugel ir grotai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPA
Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų dėl iszmainymo, kaip tai:
Maskolijos rublij, Vokietijos markij, Austrijos guldenų ir t. t.

DARANTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expreso \$35.00, ant reguliariszko \$31.00
Hamburgą ant Expreso \$35.00, ant regul. \$31.00
" " į Antverpą \$29.00, ir į Rotterdamą \$29.00
Isz Bremo į New Yorką ant Expreso \$40.50, ant reguliar. \$38.50
Hamburgo " " " " \$42.00 " " \$40.00
Antverpo " " " " \$33.50, isz Rotterdamo \$36.00.

Dabar sincaziam pinigus tiesiog į namus.

100 rublij uz \$52.50	50 rublij uz \$26.50	40 rublij uz \$21.25
30 " " \$16.00	25 " " \$13.38	20 " " \$10.75
15 " " \$8.18	10 " " \$5.50	5 " " \$ 2.88

Dėl arteesnės žinios raszyk į

Bischoffs Banking House.

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėloje Banka atvira nuo 10 iki 12 adyza.

LIETU VISZKA APTEIKA

IR BROOKLYNO PACZTA,

(S. S. No. 23.)

Pinla visokių aptiekoriskų tovaru. Turi visokių Europiszku ir Amerikoniszku gyduoliu, kaip tai tisingiausiaj lietuviszką TRAJANKA ir teip visokių žolin, szakna — kokių ant svieto randasi ir nuo visokių ligu.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara uz dyka.

Atsizaukentiems per gromat apraszantiems savo ligu duoda rodas ir prisuncia gyduoles per paczta arba express. Aptiekoj galima susikabēt lietuviszkai, lenkiskai, rusiskai, vokiszakai, angliszakai ir visokiom kalbom. Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerikoniszku ir Europiszku.

Money Orders ir registravotės gromatas galite siust isz cionais.

R. M. & P. ULLRICH.

Pharmacists.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH